

Sklad za pravno samopomoč

ZSO, NSKS ter Nadstrankarski komite za obrambo dvojezičnega šolstva so pri Zvezi-bank odprli „Sklad za pravno samopomoč“. Pozivamo rojake, da podprete financiranje stroškov, ki so povezani s pritožbami v zvezi z dvojezičnim šolstvom. Konto štev. 33050 „pravna pomoč“.

„Objektivni kriterij“? – enojezični ravnatelj na šoli na Kostanjah!

Slavnostno napovedano imenovanje ravnateljev „po objektivnih kriterijih“ v okviru novega dialoga Karla Smolleja s strankami in koroškimi oblastmi je že nekaj tednov po sklenitvi novega šolskega zakona dohitela koroška realnost. Deželni šolski svet je na svoji zadnji seji namreč za ravnatelja na dvojezični ljudski šoli na

Kostanjah imenoval enojezičnega učitelja.

Dvojezična kandidatka za ravnateljico na tej šoli Roswitha Vospernik, ki je v šolskem letu 1987/88 provizorično vodila šolo, je bila klub boljši kvalifikaciji brez možnosti.

Ob takem zadržanju oblasti se postavlja vprašanje kaj so „objektivni kriteriji“. Enojezičnost?

„Po poteh Domnove čete“

Ob Dnevu vstaje slovenskega naroda in 50-letnici anšlusa področni odbor ZKP Pliberk, SPD „Edinost“, ZSM Pliberk in ZSO Pliberk kot organizatorji vabijo na 9. partizanski spominski pohod na Komelj „Po poteh Domnove čete“, ki bo v nedeljo, dne 10. julija. Podrobni spored pohoda objavljamo na 2. strani.

Ločitveni zakon po vsebini in tudi v praksi neizvedljiv

Na krajevnih sestankih v Šentjakobu in v Šentprimozu je tajnik ZSO dr. Marjan Sturm ocenil ločitveni šolski zakon za neizvedljivega po vsebini in v praksi. Med drugim je menil, da sta dva učitelja v razredu, ki ne bosta znala skupno poučevati, le vmesna stopnja do popolne ločitve, saj bosta v bistvu prisiljena, da jo bosta še sama zagovarjala. Tudi zastopnica Nadstrankarskega komiteja za obrambo dvojezičnega šol-

stva dr. Susanne Dermutz je ugotovila, da bi bil drugi ali asistenčni učitelj smiselno samo tedaj, če bi imela res oba učitelja nalogo, da delata skupno in pomagata otrokom (v smislu pozitivno formulirane učitelja – po močnika). Drugi učitelj, kakršnega predvideva ločitveni šolski zakon, pa ima edinole nalogo, da tudi v razredu v praksi izpelje ločevanje.

Medtem je koroška šolska oblast za učitelje, ki bodo

poučevali kot razredni ali drugi učitelji, začela prirejati posebne seminarje. Prav organizacija in vsebina teh seminarjev pa razburja številne dvojezične učitelje. Ugotavljajo namreč, da ne zvejo ničesar o takoimenovanem teamteachingu (skupnem pouku dveh učiteljev), o medkulturnem učenju ali pa o novih oblikah pozitivne diferenciacije učencev, združevanja in sodelovanja. Namesto tega posredujejo učiteljem

nasvete in navodila, ki so jim iz dolgoletne prakse že znani. (npr. učijo jih, kako naj izvedejo večer staršev, katere spoznavalne igre uporabiti pri novošolcih...) Skratka: referenti nimajo ustrezne kvalifikacije. In celo bodoči učitelji so že nejevoljni – predvsem nad kaotičnim programom seminarjev. Hočejo oblasti prenesti kaos v dvojezične šole in uničiti še to, kar so dvojezični učitelji ustvarili in razvili brez njihove pomoči?

Zveza slovenskih organizacij na Koroškem in komite za obrambo dvojezične šole vabita na sestanek

Kako naprej v šolskem vprašanju?

v sredo, 6. julija 1988,
ob 20. uri

v društveni sobi SPD
„Borovlje“ pri Bundru
v Borovljah. Referen-
ta: dr. Marjan Sturm
(ZSO) in Gretl Hriber-
nik (komite).

Vsi prisrčno vabljeni!

PREBERITE

na
strani

- 2 „Novi dialog“ kot monolog
- 3 Bo Wagner predčasno odstopil?
- 5 Diese Woche im Slovenski vestnik
- 6 100-letnica občine Šentjakob v Rožu
- 8 Koledar prireditev
- 9 Pevski zbor „Rož“ gostoval na Tirolskem
- 10 Vestnikov tedenski horoskop
- 12 Srečanje slovenskih športnikov v Škofji Loki

Igralci Miklove Zale na izletu

Po uspešnih uprizoritvah Miklove Zale na Koroškem in v Sloveniji je Slovenska prosveta zveza minulo soboto igralce in vse, ki so doprinesli k uspehu tega gledališkega projekta, povabila na enodnevni izlet na Kras.

Najprej so si ogledali stalno Spacalovo galerijo z njegovimi znamenitimi deli na štanjelskem gradu, družabni del izleta pa je bil v kraški vinski kleti v Sežani, kjer je naše igralce s pristno kapljico kraškega terana in pršutom

pogostil Aktiv kmečkih žena iz Sežane, nazadnje pa so se ustavili še v Lipici.

Organizacijo izleta je prevzel koreograf uprizoritve Miklove Zale Janez Mejač, ki je našo skupino spremljal po Krasu.

Waldheim: „Podpisal bom zakon“

Avstrijski zvezni predsednik dr. Kurt Waldheim, ki je v ponedeljek uradno obiskal Koroško, je na tiskovni konferenci v poslopju koroške deželne vlade zavzel tudi stališče do vprašanja koroških Slovencev. Na vprašanje glavnega urednika Slovenskega vestnika, ali bo podpisal zakon o dvojezičnem šolstvu kljub temu, da ta predvideva ločevanje otrok po jezikovnih kriterijih, je zvezni predsednik odgovoril: „Zelo sem vesel, da je prišlo v parlamentu do sporazumne rešitve tega vprašanja, tako da ne vidim in nimam vzroka, da tega zakona ne bi podpisal.“ Dodal je še, da sedaj upa, da bo prišlo na Koroškem do pomiritve in da bo klima v odnosih med narodnima skupinama bolj tolerantna kot doslej.

KOMENTAR

IVANA

nost. Tako je na primer brez ovinkov dejal, da si je s pristankom na ločitveni zakon zagotovil „politični mandat“ za spremljanje in vplivanje na nadaljnji razvoj šolskega vprašanja na Koroškem. Slovencev za ta mandat očitno ne potrebuje več!

Sestanki pa so tudi pokazali, da gre Smolleju zdaj

„NOVI DIALOG“ KOT MONOLOG

„Kaj je novi dialog?“ Pod tem geslom so v zadnjih dneh po Južnem Koroškem potekali informacijski sestanki zelenega poslanca Karla Smolleja. S pomočjo svojega adlatusa Marjana Pippa je Smolle skušal ljudem na podeželju razložiti svoj pristanek na ločiteveni šolski zakon v parlamentu ter jih „ogrevati“ za „novi dialog“.

Rezime teh sestankov pa je za Smolleja in njegove pristaše porazen: razočarani ljudje na podeželju od Pliberka do Loč, ostra in deloma zelo emocionalno izrečena kritika, ki je segala do zahteve po takojšnjem odstopu Smolleja. Slavnostno razglašeni „novi dialog“ ni dobil zaželenih podpore.

Razlog za odklonilno stališče ljudi na podeželju do „novega dialoga“ je zelo enostaven. Prvič, s svojim zadržanjem v zadevi ločitvenega šolskega zakona je Smolle postal za večino Slovencev neverodostojen; drugič, na teh sestankih je ponovno „mlatil“ prazno slamo oziroma govoril fraze, ki jih ljudstvo ni sprejelo, in tretjič, „novega dialoga“ ni nikjer čutili. Smolle sam je namreč na teh sestankih moral priznati, da – razen z nekaterimi parlamentarci na Dunaju – „novega dialoga“ ni.

Kljub poraznim rezultatom sestankov pa je poslanec zelenih, ki se je sam imenoval za zastopnika Slovencev v parlamentu in v avstrijski javnosti, napovedal, da bo nadaljeval svojo samovoljno pot in to tudi brez pristanka velike večine pripadnikov slovenske narodnostne skupnosti na Koroškem, brez pristanka neposredno prizadetih, se pravi dvojezičnih učiteljev in staršev! Velika večina udeležencev teh „informativnih“ sestankov državnega poslanca je namreč zapuščala sestanke z vtisom, da so sicer imeli priložnost izraziti svoje nezadovoljstvo in ogorčenje v zvezi z njegovim ravnanjem, da pa je Smolle v zadnji konsekvenci izrabil sestanek za „alibi“. Obnašal se je namreč povsem drugače kot služabnik naroda. Ustvariti je hotel vtis, da le on predlaga in zastopa edino pravilno pot Slovencev v boljšo prihod-

nost. Tako je na primer brez ovinkov dejal, da si je s pristankom na ločitveni zakon zagotovil „politični mandat“ za spremljanje in vplivanje na nadaljnji razvoj šolskega vprašanja na Koroškem. Slovencev za ta mandat očitno ne potrebuje več!

Smollejevo zadržanje je tudi tesno povezano z vprašanjem legitimnega zastopstva koroških Slovencev v borbi za narodnostne pravice. Ponovno je treba poudariti, da je bil Smolle izvoljen na listi Zelene alternati-ve, ni pa ga volila večina koroških Slovencev. Smolle zaradi tega nima in tudi ne more imeti pravice zastopstva slovenske manjšine, kajti legitimni in uradno priznani zastopnik oz. predstavnik koroških Slovencev sta slej ko prej obe osrednji organizaciji.

Nekateri predstavniki Narodnega sveta koroških Slovencev – in to so potrdili tudi Smollejevi sestanki – se tega dejstva in te odgovornosti v zadnjih mesecih očitno ne zavedajo več v zadostni in potrebni meri. Žal so postali „privesek“ Smollejeve samovoljne in z večino Slovencev neukla-jene politike. NSKS je postala organizacija brez lastnih jasnih predstav in konceptov, postala je organizacija, ki izgublja na teži in verodostojnosti med ljudstvom na podeželju. Tak razvoj ne more biti razveseljiv!

V nasprotju z zadržanjem NSKS, ki si s svojo kapitulantsko politiko sedaj hoče celo prilastiti mesta ZSO v sosvetu, velika večina koroških Slovencev zahteva v bistvenih narodnostnih vprašanjih enotni in močni osrednji organizaciji. Tudi to je bil rezime Smollejevih sestankov, ki ga bosta morala upoštevati tudi poslanec zelenih in NSKS. Zato je skrajni čas, da bi se čimprej začel dialog o notrajorgani-zacijskih struktur Slovencev, dialog, ki ga zahtevajo Slovenci na podeželju.

Predlagani „novi dialog“ Karla Smolleja in Narodnega sveta pa ne predstavlja v bistvu nič drugega kot stari monolog nemškonalnih sil. Na ta „monolog“ pa ne moremo in ne bomo pristali!

Udeleženci krajevnega sestanka ZSO v Šentjakobu so zelo aktivno sodelovali v razpravi.

„Nimamo vzroka, da bi opustili boj proti zakonu!“

„Ne verjamem v novi dialog, ker na Koroškem ne vidim nobenega pozitivnega premika. Koroška oblast bo novi šolski zakon izvajala v najrestriktivnejši obliki. Tudi zato zakona ne moremo priznati!“ Tako je ugotovil tajnik ZSO dr. Marjan Sturm na krajevnih sestankih v Šentjakobu in v Šentprimozu, kjer so se menili o tem, kako naj nadalje ukrepamo v šolskem vprašanju.

ANDREJ MOHAR

Udeleženci in referent so ugotovili, da moramo naš odpor še naprej krepiti, in da ga je treba zastaviti bolj celotno v širšem sklopu. Skupno s pravniki je treba doseči našo pravico do elementarnega

pouka na vseh stopnjah ljudske šole in na glavni šoli, treba je izbojevati pravico do javne dvojezične ljudske šole v Celovcu, šolski zakon pa mora obravnavati ustavno sodišče, saj krši vsaj zaščitna določila Avstrijske državne pogodbe.

Zastopnica komiteja za obrambo dvojezičnega šol-

stva dr. Susanne Dermutz pa je v podrobni analizi zakona ugotovila, da ne prinaša samo ločevanja otrok po jezikovnih kriterijih, temveč da zaostreje priznavalni princip, hkrati pa ustvarja rezervoarje za nemškonalne sile. Čeprav je ugotovila, da ta zakon pomeni dejansko neuspeh (našega dosedanjega boja pa tudi avstrijske politike), pa je čisto jasno prikazala, da nimamo vzroka za resignacijo. „Ni vzroka, da v bodoče ne bi zavračali zakona s pedagoškimi in človeškimi argumenti, še manj, da bi klonili zakonu, ki so ga sklenile koroške stranke in Heimat-dienst!“

V razpravi so diskutanti in tajnik ZSO opozarjali na to, da zdaj ne smemo storiti iste napake kot leta 1958. Sturm je čisto jasno dejal: „Zdaj moramo že od vsega začetka pokazati, da je ta zakon apartheidu podoben ter da zaostruje politično situacijo. Pri tem pa morajo sodelovati tudi učitelji in starši!“ Primeri, ki so jih nekateri diskutanti ponazorili že na samem sestanku, pa kažejo, da bo jeseni prišlo na šolah do pravega kaosa.

Na sestanku v Šentprimozu je za komite za obrambo dvojezičnega šolstva zavzel stališče Jože Messner. Poudaril je, da morajo postati starši nosilci upora proti zakonu o ločevanju. K vprašanju enotnosti med Slovenci pa je menil, da jo je treba razvijati v bazi.

Tajnik ZSO dr. Marjan Sturm.

Slika: Mohar

Novi deželni svetnik

Johann Ramsbacher je novi deželni svetnik ÖVP v koroški deželni vladi. S 16 veljavnimi in 17 neveljavnimi glasovi je v deželni vladi nadomestil deželnega svetnika Hansa Schumija, ki so ga razrešili na lastno željo. Še pred volitvijo pa je socialistična stranka prekinila zasedanje deželnega zbora. S tem, da bi podprla izvolitev

Ramsbacherja, je hotela prisiliti ljudsko stranko, da bi leta umaknila vložen predlog za nezaupnico Fröhbauerju. Čeprav je večina socialistov glasovala neveljavno, je Johann Ramsbacher postal novil deželni svetnik za kmetijstvo. Na tiskovni konferenci je že tudi razložil svoje predstave, posebej pa mu je pri srcu vstop Avstrije v EGS.

Johann Ramsbacher

Slika: Pasternak

KOMENTAR

dr.
FRANCIJA
ZWITTRA
ml.

javnosti skušajo predstaviti za viteze manjšinskih pravic. Zdaj, ko so rešili južnotirolski problem, so se spomnili „staroavstrijev“ („Altösterreicher“) v Romuniji, ki jim je treba priskočiti na pomoč. Že sam izraz „staroavstriji“ je značilen: slej ko prej se avstrijski politiki smatrajo

KLASIČEN PRIMER ETNOCIDA

Kar trenutno pripravlja romunski diktator Ceaucescu pod pretvezo socializma ter s tem v zvezi „odpravljanja razlik med mestom in deželo“, namreč rušenje nad 8000 vasi, pretežno naseljenih z Madžari in Nemci, je klasičen primer etnocida, kakršnega Evropa po drugi svetovni vojni v takem obsegu še ni doživela. Namesto vasi naj nastanejo „agrarno-industrijski kompleksi“, vaše prebivalce pa naj bi stlačili v razna taborišča širom po Romuniji.

Podobno usodo smo doživeli koroški Slovenci v času nacizma in prav zato še posebno prizadeto in ogorčeno spremljamo in obsojamo dogajanja v Romuniji. Zato vsa naša solidarnost velja prizadejim Madžarom in Nemcem, romunski manjšinski politiki pa vsa naša kritika in obsodba.

Toda nič, prav nič nečemo imeti opraviti s krokodilovimi solzami raznih avstrijskih politikov, posebno še Haiderja, pa ne samo njega, ki so naenkrat odkrili svoje sočutje z usodo manjšin in ki se zdaj v mednarodni

varu in sodnike komaj odkrite „srednje Evrope“, ki je po tej logiki naseljena s samimi „staroavstriji“. To pa ni več logika upravičene moralnega in mednarodnega ogorčenja, marveč logika doslednega in spet modernega, pač „postmodernega“ staroavstrijskega imperializma.

Kdor ne more ali bolje rečeno noče pravično reševati svojih lastnih manjšinskih problemov, ta je zapravljal tudi upravičenost kritizirati manjšinsko politiko drugih. Kajti razlikujejo se samo metode, cilj pa je isti: asimilirati, uničiti, zbrisati manjšino s svojih tal. Na Koroškem je ta cilj že skoraj dosežen, zato se tu lahko poslužujejo subtilnejših metod kot v Romuniji, kjer imajo opraviti z dvema milijonoma Madžarov in pol milijona Nemcev; za uničenje 16.000 Slovencev zadostuje šolska zakonodaja.

P.S. Delček solidarnosti, ki ga te dni izkazuje madžarski matični narod svoji manjšini, ne bil škodoval slovenskemu matičnemu narodu, še manj pa njegovi manjšini na avstrijskih tleh.

Predčasen odstop Wagnerja?

Koroški deželni glavar Leopold Wagner (slika desno) se še ni dokončno odločil, ali bo pri naslednjih deželnozborskih volitvah, ki bodo verjetno jeseni 1989, spet kandidiral za deželnega glavarja. V intervjuju s koroškim tiskom je izjavil, da se trenutno ne počuti popolnoma ozdravljenega in da ni motiviran za politiko. Dokončno odločitev bo javnosti posredoval pravočasno. Iz njegove izjave je mogoče razbrati, da bo to še v letu 1988.

Naročam "slovenski vestnik" in prosim, da mi ga pošljete na naslednji naslov:

Ime in priimek

naslov

pošta

Obvezujem se, da bom naročnino (250 šilingov oz. 8000 dinarjev - za Jugoslavijo) redno plačeval(a) in prosim, da mi pošljete račun in polno ime.

kraj in datum

podpis

Naročite Slovenski vestnik!

Spoštovana bralka, spoštovani bralec! V roki imate novo, sodobno številko Slovenskega vestnika. Upamo, da vam bo oblika, vsebina, novi, bolj ročni format in še marsikaj drugega ugajalo. Če še niste član velike družine naših bralcev, potem izpolnite naročilnico in jo pošljite na naslov: Slovenski vestnik, Tarviser Straže 16, 9020 Celovec/Klagenfurt. Prvi mesec boste prejeli mali novi Slovenski vestnik brezplačno!

OBZORNİK

Volitve v Furlaniji-Juljski krajini: izvoljeni 4 Slovenci

TRST. Socialistična stranka je od preteklega ponedeljka dalje po moči druga stranka v Furlaniji-Juljski krajini. Krščanska demokracija je svoje pozicije okrepila, komunisti pa so kot pri lanskim parlamentarnih volitvah tudi na deželnih volitvah krepko nazadovali. Fašisti so v bistvu obdržali svoje glasove in poslanska mesta. Lista za Trst je dokazala, da je v popolnem razkroju, zelo dobro pa so se obnesli zeleni. Slovenska skupnost pa je za las in sicer za nekaj deset tisoč glasov potrdila svojega

predstavnik v deželni skupščini, kar je bilo pod vprašajem do zadnjega trenutka.

To so glavne značilnosti deželnih volitev. V novo skupščino so bili izvoljeni štirje Slovenci in sicer komunisti Ivan Bratina in Miloš Budin, socialist, nekdanji pokrajinski sekretar CISL Dario Tersar in predstavnik Slovenske skupnosti Bojan Brezigar. Vsi so dobili zadovoljivo število preferenc. Budin precej nad 3000, Bratina več kot 2700, Brezigar nekaj nad 1500, Tersar pa približno 800.

Američani sestrelili letalo: Skoraj 300 nedolžnih žrtev!

PERZIJSKI ZALIV. Bela Reagan sta incident obžalovala v Washingtonu je že v vala, ameriška vlada pa je nedeljo zvečer priznala, da je vsem svojim veleposlanikarjem, izstreljena z ameriškega letala, naj bodo v vojne ladje, v nedeljo dopoldne nad perzijskim zalivom medtem obtožil Washington sestrilsko iransko potniško letalo „Airbus“ z 298 potniki in člani posadke. Incidenta ni iranska vlada „primerno odgovorila.“ Ponedeljek je

preživel nihče. Predstavnik bil po vsej državi razglašen za Pentagona in predsednik dan žalovanja.

Waldheim odmaknil tožbo...

DUNAJ. Avstrijski zvezni predsednik Kurt Waldheim je pretekli teden umaknil tožbo proti predsedniku Svetovnega židovskega kongresa Bronfmanu, da bi s tem pripeval k pomiritvi odnosov med Avstrijo in židovskim svetom. Kot je znano, je Bronfman izjavil, da je bil Waldheim „kolesček v uničevalni mašineriji nacističnega režima.“

ES: Uspešno zahodnonemško polletje

BONN. Zahodnonemških šest mesecev na krmilu Evropske skupnosti je s srečanjem šefov držav in vlad dvanajsterice v Hannoveru (od 27. do 29. junija) konec in zahodnonemški tisk je ob tej priložnosti za spremembo izrekel svoji vladi tudi nekaj pohvalnih besed.

MARJAN SEDMAK

Ko je Zvezna republika Nemčija v začetku tega leta začela svoje pol leta predsednikovanja, se je Evropska skupnost nahajala v težkem stanju. Po docela neuspešnem sestanku šefov držav in vlad v Kjopenhavnu in zaradi nakopičenih težav se je zdelo, da mu bo sledilo dolgo obdobje zastoja, če že ne kar krize.

Kanclerju Kohlu, kateremu so še pred dvema tednoma na domačem prizorišču očitali vrsto hudih grehov, priznavajo zdaj vsaj to, da je bil izjemno učinkovit v Evropski skupnosti in da ima največ zaslug za to, da so v

zadnjih šestih mesecih rešili hude težave.

Na primer v kmetijski politiki, za katero je še v začetku leta kazalo, da zanj ni čarov-

Kancler Helmut Kohl

Vložena obtožnica – pripor podaljšan

LJUBLJANA. Vojaški tožilec pri poveljstvu Ljubljanskega armadnega območja je po izvedeni preiskavi vložil obtožnico pred Vojaškim sodiščem v Ljubljani zoper zastavnika Ivana Borštnerja zaradi kaznivega dejanja izdaje vojaške skrivnosti, novinarja Davida Tasića in publicista Ivana oziroma Janeza Janša (slika zgoraj) zaradi kaznivega dejanja izdaje vojaške skrivnosti in zoper vse tri predlagal podaljšanje pripora, dokler ne bo končana glavna obravnava.

Vojaški tožilec je na podlagi dokazov, zbranih med preiskavo obtožil tudi Francija Zavrla, odgovornega urednika Mladine, zaradi istega kaznivega dejanja, poudarjajo v sporočilu za javnost. Podpisal ga je vojaški tožilec polkovnik Živko Mazič.

Govorice, po katerih je Janez Janša pretekli petek začel z gladovno stavko, je medtem poveljstvo Ljubljanskega armadnega območja demantiralo. Odbor za varstvo človekovih pravic pa je v zvezi z govoricami kritiziral vojaške instance, ker so le-te zaradi njihovih redkih informacij prispevale, da so te govorice nastale.

niške palice, ki bi spravila v sklad vse nasprotujoče si interese. Bonnu se je nekako posrečilo poravnati tiste, ki dajejo, kot tiste, ki jemljejo, predvsem pa je utišal britansko premierko Thatcherjevo, ki jo, kot se za pravo konservativko spodobi, malo zanima, kaj bodo počeli kmetje, če ne bodo dobili denarja za svoje pridelke, in ki se bolj zavzema za to, da se vsakdo potrdi na trgu, ne pa da živi od državne pomoči.

S kmetijsko politiko Evropska skupnost kot celota zdaj vsaj za nekaj časa ne bi smela imeti težav, lahko pa se zgodi, da jih bo imela zahodnonemška vlada. Intenzivno in zato tudi drago pridelovanje in pa huda konkurenca iz cenejših držav ogrožata nemške pridelovalce. Noben uspeh ni popoln in to velja tudi za Kohlov uspeh v zvezi z zahodnoevropsko kmetijsko politiko.

TRIBUNA BRALCEV

Kreditništvo

Slovenski vestnik

Potrebna je objava popravkov!

Prosimo uredništvo Slovenskega vestnika, da se nekoliko poglobi v zgodovino in strukturo slovenskega zadružništva na Koroškem in da prebere zadnja poročila ZSZ. Spoštujemo svobodo urednikov pri poročanju, če pa gre za zgodovinska in pravna dejstva, je popravek potreben.

V zadnjem „Zadružnem listu“ je Slovenski vestnik poročilom o občnih zborih Posojilnic-Bank sam dodal skupni naslov „Občni zbori podružnic Zveze slovenskih zadrug“. Opozarjamo, da naše Posojilnice-Bank niso podružnice Zveze slovenskih zadrug v Celovcu, ampak samostojne kreditne zadruge, ki so kot firme registrirane v trgovskem kot zadružnem registru. Podružnice imajo posojilnice same kakor npr. Posojilnica-Bank Podjuna, Dobrla vas, podružnica Škočijan.

Prav tako je bilo v vašem listu v poročilu o občnem zboru Zveze slovenskih zadrug zapisano, da je bil ustanovitelj in pobudnik zadružništva v Nemčiji in tudi v drugih evropskih deželah, F. W. Raiffeisen „neki nemški general“.

Raiffeisen, po katerem je imenovan velik del zadružnih ustanov v Nemčiji in v Avstriji, ni bil neki general, ampak

državni in občinski uradnik, ki se je v drugi polovici 19. stoletja prav posebno trudil za izboljšanje socialnega stanja podeželskega kmečkega prebivalstva v Nemčiji. Mogoče je urednik tega uradnika zamenjal s pobudnikom in ustanoviteljem prve Slovenske kreditne zadruge v Šentjakobu v Rožu, dr. Valentinom Janežičem, ki je bil vojaški zdravnik v avstrijski k.k. vojski.

Slovensko zadružništvo na Koroškem je v Avstrijsko Raiffeisenovo zvezo kot revizijsko zvezo včlanjeno že od leta 1928 dalje, ko je predhodnica Avstrijske Raiffeisenove zveze nosila še drugo ime. Toliko v pojasnilo pravnega statusa slovenskega zadružništva na Koroškem in k zgodovinskim dejstvom.

dipl. trg. J. Habernik
poslovodja

Opomba uredništva:
Morda res ni prav, da smo Raiffeisna imenovali za generala, vendar mu je „nemški“ pritaknil pisec tega pisma! (glej SV, letnik XLII, šte. 53, 2. stran spodaj, z dne, 23. dec. 1987)

Opomba: Vsebina pisem bralcev ni nujno tudi mnenje uredništva. Za to so v polni meri odgovorni avtorji sami!

Antwort an den KHD

Der Kärntner Heimatdienst hat am 22. Juni 1988 einen Protest gegen den Kommentar der slowenischsprachigen Kirchenzeitung „Nedelja“ über einen Tumult im Parlament anlässlich der Diskussion über das Kärntner Minderheitenschulwesen den Medien übergeben und an Diözesanbischof Dr. Egon Kapellari appelliert, die betreffende Ausgabe der „Nedelja“ einziehen zu lassen. Dazu erklärt die Pressestelle der Diözese, daß politische Kommentare in Kirchenzeitungen zunächst vom Verfasser und von der Redaktion zu verantworten sind. Wer die Formulierung „Orgie der Gewalt“ als ungegründet und schädlich für das Ansehen Österreichs ansieht, der hat gerade in der österreichischen Demokratie reiche Möglichkeiten, dies publizistisch bekanntzumachen und der Kraft seiner Argumente zu vertrauen. Er kann auch rechtliche Schritte unternehmen, falls ein Gesetz verletzt worden wäre.

Die Leitung der Diözese wünscht selbstverständ-

lich, daß die Kirchenzeitungen zum friedlichen Zusammenleben alter Menschen in Kärnten nach Kräften beitragen, und hat dies auch mehrfach eingemahnt.

Pressestelle
der Diözese Gurk

Ponosni na Hanzija Artača

Razveselila me je novica, da je koroški Slovenec Hanzija Artač izdal že drugo izvirno slovensko pesmarico. Ne samo na Koroškem, tudi v Sloveniji radi poslušamo pesmi, ki jih ustvarja pevec izpod Obirja.

Dokler bomo imeli tako zavedne slovenske ljudi na Koroškem, ne bo zamrla slovenska pesem in naš slovenski jezik. Za to smo Slovenci ponosni na mladega in zavednega Slovenca Hanzija Artača.

Želim mu še veliko nadaljnjih uspehov.

Lep pozdrav tudi Vam in hvala, ker ste nanj opozorili s člankom v Slovenskem vestniku.

Mihaela Jereb
61210 Ljublj. – Šentvid

Novo beljaško obvoznico z mostom preko Drave in 4 kilometre dolgim predorom so zgradili v treh letih.

Od Hamburga do Palermo
Odpri so 10 kilometrov dolgo obvoznico Beljak

Z odprtjem zadnjega odseka turske avtoceste pri Beljaku pretekli torek je bilo odstranjeno zadnje šivankino uho avtocestne mreže od severne Nemčije do južne Italije, ki je doslej povzročalo velike zastoje.

Otvoritev 10 kilometrov dolgega odseka beljaške obvoznice pomeni, da je avtomobilistom sedaj na voljo neprekinjena sodobna avtocesta do Hamburga do Palermo. Velikega pomena je tudi za tovorni tranzitni promet in še posebej za turistični promet, saj so turisti na svoji poti do plaže Jadranskega morja v zadnjih letih čakali pred Beljakom v 15 do 20 kilometrov dolgih kolonah, ker turska avtocesta ni imela priključka na avtocesto

Dunaj – Italija. Gradnja obvoznice vključno z 4 kilometre dolgim predorom je stala skoraj dve milijardi avstrijskih šilingov. Graditi so jo začeli leta 1985.

Naslednji pomembni datum bo leta 1991, ko bodo odprli karavanški predor in odsek med Beljakom in Področje. V tem letu se bo avstrijska avtocestna mreža priključila tudi na jugoslovansko avtocesto „Bratstva in enotnosti“ (Karavanški predor – Gevgelija). Dosedanji

potek gradnje predora daje upanje, da načrtovanega roka ne bo treba podaljšati. Do otvoritve karavanškega predora – to se pravi v naslednjih treh letih – pa je še pričakovati velike zastoje prometa ob jugoslovanski meji, posebno na mejnih prehodih Koren in Ljubelj. Po izgraditvi te prometne poti, ki bo povezala zahodno Evropo z balkanskimi državami (Jugoslavija, Grčija, Bolgarija, Turčija) in naprej z državami Bližnjega vzhoda, bo vzpostavljena najkrajša tranzitna in turistična pot do tega vse bolj zanimivega področja.

Ivan Lukan

Slovo od Franca Mečine

V petek popoldne smo na šentjakobsko pokopališče pospremili Franca Mečino, ki je umrl v 79. letu starosti. Rajnega smo vsa leta poznali kot zgledega, vestnega in zavednega narodno-političnega delavca. Franc Mečina je bil ustanovni član Kmečko-gospodarske zadruge v Šentjakobu, več kot pol življenja odbornik šentjakobske posojilnice, predvsem pa strasten gledališnik. V Šentjakobu ni bilo Miklove Zale, pri kateri rajni ne bi bil sodeloval, in tudi na področju slovenskega zadružništva in bančinstva se ni kaj premaknilo brez njegovega sodelovanja. Za časa NOB pa je Franc Mečina zavzeto pomagal partizanom z zbiranjem in dostavljanjem živil in orožja. Vsem svojim izrekamo naše iskreno sožalje!

Tudi za gradnjo cest primankuje denarja!

Dobrolski občinski svet je na zadnji seji obravnaval predvsem finančna vprašanja. Povečali so redni proračun, ter sklenili izrednega. Redni proračun so popravili za 1,4 milijonov, pri čemer pa občina od tega v bistvu nima nič. Skoraj vse, kar so si prihranili npr. pri obračunu za odvažanje smeti (občani so torej lani plačali previsoke prispevke – zakaj občina tarife ne zniža?), morajo po drugi strani odvesti deželi, saj so Dobrlji vasi zvišali tudi prispevek za primanjkljaj deželnih bolnic. V izrednem proračunu so naračunali izdatke in dohodke v višini 3,8 milijona, pri čemer je skoraj celotno vsoto prispevala dežela v okviru takomenovanih doklad za kritje potreb. Ta sredstva pa so vezana na določene projekte, se pravi, da občini za komunalne storitve ostaja v bistvu le malo denarja. Del teh sredstev so sklenili uporabiti za izgradnjo oz. asfaltiranje cest. Sestavili so kar cel katalog potreb, že v razpravi sami pa so morali ugotoviti, da denar še zdaleč ne bo zadostoval za kritje

vseh. Jasno pa je, da bodo asfaltirali tudi Krasnikovo cesto, se pravi cesto, ki pelje tudi mimo dobrolske zadruge. Z zadruzo so se menda domenili (na vsak način pa ji bodo to predpisali), da mora opravljati posle na lastnem zemljišču, se pravi da na cesti tega ne bo smela delati oziroma ne bo smela ovirati avtomobilov, ki cesto uporabljajo za dovoznico. 400.000 šilingov pa bo občina uporabila za končno fazo izgradnje osvetlitve cest v Metlovi do Sušnika in do železniške proge v smeri Šmihel.

Razpravljali pa so tudi o tem, kako bi bolje zavarovali šolske poti v Sinči vasi, ter pri kolodvoru ustvarili več parkirišč. S tem so pravzaprav reagirali na vrsto nezdod na Koroškem, katerih žrtve so bili šolarji. Gre torej za to, da bi z določenimi ukrepi preprečili smrtne nesreče. Problem se seveda pojavlja tudi pri kolodvoru, kjer morajo tako šolarji kakor tudi odrasli vsak dan večkrat prečkati cesto. Dokončnega sklepa pa še niso sprejeli.

Anklage wegen „Verrat von militärischen Geheimnissen“

In Ljubljana wurde Donnerstag vergangener Woche von den Militärbehörden mitgeteilt, daß gegen die beiden Journalisten Janez Janša und David Tasič und den Fähnrich der jugoslawischen Armee Ivan Borštnar, die sich seit Ende Mai in militärischer Untersuchungshaft befinden, Anklage wegen des „Verrates von militärischen Geheimnissen“ erhoben wurde. Neben den drei jungen Slowenen wurde vom militärischen Ankläger auch Anklage gegen den verantwortlichen Redakteur der Zeitschrift „mladina“, Franci Zavrl, ebenfalls wegen „Verrates von militärischen Geheimnissen“ erhoben. Der Strafraum im Falle der Verurteilung beträgt bei Janša, Tasič und Zavrl ein bis fünf Jahre Haft, bei Borštnar von einem bis zu 15 Jahren Haft. Wie der „Slovenski vestnik“ berichtete, gab es sowohl innerhalb Sloweniens, wie auch im Ausland Solidaritätskundgebungen für die drei Inhaftierten, bei denen sofortige Freilassung gefordert wurde. Meldungen, wonach sich Janša seit Freitag im Hungerstreik befinden soll, wurden am Samstag von offizieller Seite dementiert.

Proteste gegen die Trennung der Schüler

Der Sekretär des Zentralverbandes slowenischer Organisationen, Dr. Marjan Sturm, übte bei einer Versammlung des Zentralverbandes in St. Jakob/Sentjak scharfe Kritik an der Zustimmung von Karel Smolle zum neuen Minderheitenschulgesetz. Sturm wertete diese Zustimmung als „schicksalhaften Fehler“, da sie zu einem Zeitpunkt erfolgte, als die Kärntner Slowenen entschieden gegen jede Form der Trennung kämpften, und als die demokratische Bevölkerung Österreichs entschlossen hinter den berechtigten Anliegen der Minderheit stand. Damit, so Sturm, wurde die demokratische Öffentlichkeit verunsichert. Trotzdem aber besteht kein Grund zur Resignation, trotzdem gibt es keinerlei Ursache, gegen das Trennungsmodell nicht auch weiterhin mit fachlichen, pädagogischen Argumenten anzukämpfen.

Entschieden protestieren auch viele zweisprachige Lehrer gegen die Art der Durchführung der sogenannten Team-Teaching Kurse. Dort werden die Lehrer mit Tips, wie zum Beispiel „Wie bereite ich einen Elternabend vor?“ belehrt, nicht jedoch mit erforderlichem Wissen über das interkulturelle Lernen, neue Differenzierungs-, Integrations- und Kooperationsformen.

DIESE WOCHEN IM

SLOVENSKI VESTNIK

Die Seite für unsere deutschsprachigen Leser/innen

Karel Smolle im „Kreuzfeuer“ scharfer Kritik

Ganz im Zeichen scharfer Kritik seitens der slowenischsprachigen Bevölkerung am Verhalten des Grün-Abgeordneten und Kärntner Slowenen Karel Smolle standen die von Smolle in den vergangenen Tagen durchgeführten Informationsversammlungen unter dem Motto „Kaj je novi dialog? / Was ist der neue Dialog?“ in verschiedenen Orten Südkärntens.

Smolle, der am 8. Juni im österreichischen Parlament die Neuregelung des Kärntner

Minderheitenschulwesens und damit auch die Trennung von Schülern nach sprachlichen Kriterien – trotz massiven Widerstand der slowenischen Volksgruppe – mitbeschlossen hatte, konnte seine Zuhörer bei den Versammlungen in Bleiburg/Pliberk, Eisenkappel/Železna Kapla, Radsberg/Radiše, Eberndorf/Dobrla vas, Ludmannsdorf/Bilčovs und Latschach/Loče von der Richtigkeit seines Verhaltens in keiner Weise überzeugen. Bis auf wenige Ausnahmen sah sich der Grün-Abgeordnete massivster Kritik, die bis zur Forderung nach seinem sofortigen Rücktritt reichte, ausgesetzt.

Smolle versuchte sein Verhalten bzw. seine Zustimmung zum Trennungsgesetz damit zu verteidigen, daß er das Gesetz inhaltlich als „schlecht“ einstufte, er durch seine Zustimmung jedoch den Weg eines „neuen Dialoges“ eröffnet habe. Konkret

auf Resultate dieses „neuen Dialoges“ angesprochen, mußte Smolle eingestehen, daß dieser wohl bei einigen Parlamentariern in Wien erkennbar sei, nicht jedoch in Kärnten.

Smolle sprach sich in seinen Informationsversammlungen auch erneut für den Eintritt der Kärntner Slowenen in die Begleitkommission für das Schulgesetz aus.

Hauptpunkte der Kritik an Smolle, der in einzelnen Orten ein wahres Fiasko erleben mußte, waren der an ihn gerichtete Vorwurf der Schwächung der slowenischen Volksgruppe und der Soliditätsbewegung in ihrem Wi-

Im Kreuzfeuer der Kritik: Karel Smolle

derstand gegen das Trennungsmodell, die durch Smolle mitverursachte Vertiefung der Spaltung innerhalb der Volksgruppe, sowie die Feststellung, daß er im Grunde genommen nichts erreicht und dem „Kärntner Pädagogenmodell“ seine Zustimmung gegeben habe.

Gedenk-Wanderung am Kömmel

Zum 50. Jahrestag des Anschlusses findet am Sonntag, dem 10. Juli 1988, eine Gedenkwanderung an die gefallenen Widerstandskämpfer statt. Treffpunkt: Bleiburg/Pliberk, Schilterndorf/Čirkovče 26, (Lombar-Kolenik, 9 Uhr). Um 13 Uhr Gedenkveranstaltung für die gefallenen Partisanen bei der Gedenkstätte (Anwesen vlg. Cimperc am Kömmelguf).

Anschließend geselliges Beisammensein. Die Gedenkveranstaltung findet jährlich Anfang Juli statt, um daran zu erinnern, daß hier Angehörige von acht Nationen gemeinsam mit Kärntner Slowenen gegen das nationalsozialistische Regime bewaffneten Widerstand leisteten. Dieser Kampf gegen den Faschismus war auch Grundlage für die Wiederherstellung der Republik Österreich.

Gegen Kündigungen und Maulkörbe beim ÖIE

Die Grüne Alternative und Grüne Bildungswerkstatt Kärnten sandten in der causa ÖIE nachfolgendes Protesttelegramm an die österreichische Bundesregierung:

„Wir protestieren entschieden gegen die vom Außenministerium offensichtlich ge-

plante Zerschlagung der Existenz des ÖIE (Österreichischer Informationsdienst für Entwicklungspolitik). Der Umstand, daß Österreich in der Entwicklungspolitik das Schlußlicht aller Geberländer darstellt, ist einigen Verantwortlichen wohl noch nicht

blamabel genug. Die vorgesehene finanzielle Aushöhlung sowie inhaltliche Zensurierung des ÖIE würde die erfolgreiche Arbeit dieser Organisation zerstören.

Gegen Kündigungen und Maulkörbe beim ÖIE – für Entwicklung statt Rüstung!

„Das ist Müll“

360.000 Tonnen Äpfel. 800.000 Tonnen Zitrusfrüchte. Von der EG „aus dem Markt genommen“. Im Klartext: vernichtet. In einer Saison. Im Wert von 7 Milliarden öS. Zur Preisstützung. Die Vernichtungsaktion selbst kostete 3,8 Milliarden öS. Allein mit diesem Betrag könnten 1 Million Menschen in Afrika überleben. Überproduktion im Norden. Hunger und Elend im Süden. Was hier falsch läuft, darüber sollten wir nachdenken. Entwicklungshilfe ist mehr als Spenden sammeln. Bitte informieren Sie sich.

Bitte engagieren Sie sich.

Die Dritte Welt ist auch die unsere.

Wenn Sie mehr über uns und die Anliegen der Dritten Welt erfahren möchten, schreiben Sie an den Österreichischen Informationsdienst für Entwicklungspolitik, 1010 Wien, Tuchlauben 8. Tel.: 0222/5333755-0.

Grüner Protest gegen Verhaftungen in Slowenien

Zum Thema „Verhaftungen in Slowenien“ veröffentlichte die Grüne Alternative (Grüne), Landesorganisation Kärnten, folgende Pressemeldung: „Die Grüne Alternative protestiert gegen die Verhaftung von Janez Janša, David Tasič und Ivan Borštnar. Wir meinen, daß das Vorgehen der jugoslawischen Militärbehörden eine schwere Verletzung der Menschenrechte und der bürgerlichen Freiheiten darstellt, wie sie in den Schlußakten von Helsinki festgehalten sind.“

Die Grüne Alternative spricht sich 1. für die sofortige Freilassung der drei Verhafteten und 2. die Offenlegung der gegen sie gerichteten Anschuldigungen aus.“

„alpe-adria“ zu Verhaftungen

Wie der „Slovenski vestnik“ berichtete, hat vor wenigen Tagen das Villacher Friedenskomitee einen Brief an die jugoslawische Regierung gesandt, in dem gegen die Verhaftung von Janša, Borštnar und Tasič protestiert wird. Ende der vergangenen Woche erschien nun die Nummer 9 der Zeitschrift des Friedenskomitees, „alpe-adria“, die der Solidarität mit den drei politischen Häftlingen gewidmet ist.

Wie weiter in der Schulfrage?

Der Zentralverband slowenischer Organisationen in Kärnten und das Überparteiliche Komitee zur Verteidigung der zweisprachigen Schule in Kärnten veranstalteten in den letzten Tagen in Südkärnten Informationsversammlungen zum Thema „Wie weiter in der Schulfrage?“ Die erste Informationsveranstaltung fand in St. Jakob im Rosental/Sentjak v Rožu statt. Eine weitere Informationsveranstaltung fand im Kulturhaus in St. Primus/Sentprimoz statt. Heute, 6. Juli, 20 Uhr, findet im Vereinsraum des Slowenischen Kulturvereines „Borovlje“, Dollichgasse eine weitere Informationsveranstaltung statt.

GOSTILNA S TUJSKIMI SOBAMI
TRGOVINA**Tomej Doberník**

„Thomashof“

na novo preurejena gostilna

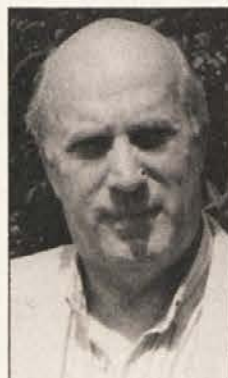
- specialitete za vsako priložnost
- nova kavarniška terasa

Radi bomo izpolnili Vaše želje –
veselimo se Vašega obiska!Reka/Mühlbach
9184 Šentjakob / St. Jakob
Telefon 04253/8118

STROKOVNA ELEKTROTRGOVINA

**inž. Tončej
Schlapper**Podjetje za električne instalacije
vseh vrst in izdelavo modernih
stikalnih naprav9184 Šentjakob / St. Jakob
Telefon 04253/216**POSOJILNICA-BANK
ŠENTJAKOB V ROŽU**s podružnicami v Bačah, Ledincah
in PodravljahNajstarejša podeželska
banka Avstrije,
ustanovljena leta 1872,se Vam priporoča
za vsa denarna opravila.

telefon: 04253/314

**Župan Grebl:
„Aktivirajmo
oba naroda“**Johann Grebl je od
leta 1970 dalje župan
občine Šentjakob.
Hkrati je tudi ravnatelj
tamkajšnje
glavne šole. V razgo-
voru za Slovenski
vestnik se je zavzel za
sožitje obeh narodov.

„Samo s sodelovanjem vseh občanov je bilo mogoče doseči to, kar danes imamo. Zato upam, da bomo tudi v drugem stoletju naše občine imeli ljudi, ki se bodo zavzemali za skupnost, ki bodo spoštovali vsakega posameznega občana. Jaz osebno bom vsakega nagovoril v tistem jeziku, v katerem bo to želel. Prav zato sem tudi prejšnji teden na osrednji prireditvi nagovoril občane v obeh jezikih. Prepričan sem, da nam bo tudi uspelo, da bodo vsi občani lahko živeli tako, kot si želijo, se pravi, da nikomur ne bomo vsililjevali tega ali onega. Za to pa je seveda predpogoj, da gojimo medsebojno spoštovanje.“

Seveda pa ima naša občina tudi nekaj problemov. Smo pred nekaterimi zahtevami časa, na katere bomo morali najti ustrezen odgovor. Tako so se hoteli in gostinstvo v naši turistični občini že dobro razvili in predstavljajo tudi pomemben gospodarski faktor, toda industrijski razvoj še celo sami včasih zaviramo. Tako se npr. zavlačujejo nekateri projekti, za katere so številne komisije dognale, da ne bi onesnaževali okolja. Poleg tega smo zgubili precej delovnih mest, predvsem v Liechtensteinovem gozdnem podjetju ter v opekarni. Tako je večina prebivalcev prisiljena, da se vozi vsak dan na delo v Celovec ali Beljak, le nakteri imajo delo v Bistrici.

Prav z gradnjo Karavanškega predora pa upam, da bo več Šentjakobčanov dobilo delo v domačem kraju. Mislim, da bodo imeli prednost, saj znajo oba jezika, in na meji je vedno dobro, če je človek večjezičen. Pa tudi v občini se bomo trudili, da bi aktivirali obe narodni skupnosti!“

Marca 1888 je cesar Franc Jožef podpisal ukaz, naj občino Rožek razdelijo. Nekaj mesecev za tem, točno 14. novembra 1888, je tedanja deželna vlada razglasila, da je bila ustanovljena nova občina Šentjakob. Šentjakobčani torej praznujejo letos stoletnico svoje osamosvojitve, kar pa ne pomeni, da so se s tem dejanjem znebili vseh svojih problemov. Po eni strani nekatera zakonska določila preprečujejo oziroma ovirajo popolno avtonomnost, po drugi pa si občina sama ustvarja probleme: bodisi zaradi nesposobnosti, bodisi zaradi nestrpnosti.

V Šentjakobu enakopravno sožitje tudi občina?

Odprti problemi

Ob jubileju občine so pripravili razstavo in katalog o tem, kako je bil Šentjakob prikazan na razglednicah in slikah. V tej knjižnici pa najdemo tudi tri zanimive podatke: leta 1880 je v Šentjakobu živelo le 4 % nemškogovorečih, v letih 1890 in 1900 jih je bilo celo samo en odstotek, leta 1910 pa jih je bilo 10,2 %. Danes pa naj bi

govorilo slovensko samo 5 % prebivalcev – vsaj po podatkih ljudskega štetja. Kako mogoče razlagati tako občutljivo spremembo po narodni sestavi? Jasno je, da se je zgodilo le zaradi nasilne assimi-lacijske in germanizacijske politike, zaradi gospodarske pritiska ekonomsko močnega naroda in vsled manjšega

Landesgesetz- und Verordnungsblattfür das
Herzogthum Kärnten.

XXII. Stück.

Jahrgang Ausgegeben und verordnet am 22. November 1888. 1888.

28.

Rundmachungder k. k. Landesregierung in Kärnten vom 14. November 1888,
3. 12.962,betreffend die Constatierung der neugebildeten Ortsgemeinde
St. Jakob im Rosenthal.

Auf Grund des Gesetzes vom 31. März 1888, P. G. und B. Nr. 13, hat sich die Ortsgemeinde St. Jakob im Rosenthal, bestehend aus den Katastralgemeinden St. Jakob, Friednig, Maria Gern, Mühlbach, St. Peter und Schlatten, am 15. October k. J. constituirt.

Dies wird hiermit zur allgemeinen Kenntniß gebracht.

Franz Freiherr v. Schmidt-Babierow.

Vrsta prireditev po

Gustav Januš

Ob 100. obletnici občine so se zvrstile številne prireditve. Zelo uspešna je bila razstava novih slik našega rojaka Gustava Januša, saj je v javnosti nalezal širok in pozitiven odmev. Prireditev je organizirala slovenska katoliška prosveta. Pripravi podijsko diskusijo na temo: „Živimo v naši občini?“ Tu so stališča župana Grebla, farni pevec Pepej Marketz, učiteljica Gustava Hafner in Hanzej Sticker. Diskusija se je v glavnem vodila v obeh jezikih, vodil Lojze Sticker.

Diskusija se je v glavnem vodila okrog dvojezičnosti, odnos

**ZADRUGA
Market**KMEČKA
GOSPODARSKA ZADRUGA –
BÄUERLICHE
WIRTSCHAFTS-
GENOSSENSCHAFT9184 Šentjakob/St. Jakob 87
Telefon 04253/2211
9241 Podravlje/Föderlach
Telefon 04252/2871
9581 Ledinca/Ledenitzen

KAFFEE-DEPOT

Die ganze Bohne / popolno zrno

EDUSCHO
...rrröstfrisch

Der ganze Genuß / popoln užitek

Obema narodoma še vedno ni mogoče. Kdaj bo prispevala k

Stoletne občine

vražne uradne deželne in
ezne politike.

Toda tudi občina sama ozi-
ma večinske stranke v občini
vsa ta desetletja podpiho-
je narodnostno mržnjo in
sno v Šentjakobu. Danes je
inje v Šentjakobu takšno, da
nekateri Slovenci že veselijo
če jim župan na slavnostni
reditvi ob 100-letnici občine
ve tudi kakšen stavek in če
zapiše v občinski list tudi
kaj vrstic v slovenščini. Ob
pa pa pozabijo, da je to nje-
va dolžnost, saj je kot župan
zaprisežen, da bi moral
lovati v prid vsem občanom
nevedda neglede na narodno
spadnost. Pravtako pa
zabljajo, da je županovo
vnanje skorajda klobuta za
slovensko prebivalstvo v obči-
ko pa se sicer najraje za-
zuje na prireditvah in „ga-
vskih“ telovadnih vajah
mškega Turnvereina, ki še
nes slavi Jahnove ideale in
gojo k pravnemu nemštvu.

Zakaj je nekaterim odgovor-
m v občini moralo postati
rodno, ko bi bilo treba spre-
voriti tudi o dosežkih doma-
n kulturnih ustvarjalcev? Pa
niti v posebni številki občin-
ega lista niso omenili, ker bi
orali pohvaliti skoraj
ljučno Slovence. Priznati je

treba, da so jih na zaključni pri-
reditvi vendarle omenili, celo
zbor SPD „Rož“ so predstavili
v obeh jezikih, toda kljub temu
velja še za naprej, da občina
kot taka slovenskemu delu
prebivalstva ne omogoča ena-
kopravnosti. To je mogoče
trditi kljub temu, da bi cagave
znake strpnosti lahko označili
kot majhne korake v pozitivno
smer.

Da je občinski list objavil
tudi dva prispevka v sloven-
ščini (Greßloveda in Horn-
böckovega), da so na priredi-
tev povabili tudi zbor sloven-
skega društva, da je župan na
prireditvi spregovoril tudi
nekaj slovenskih stavkov, je
sicer za pozdraviti, ostaja pa
jasno, da si bo morala sloven-
ska narodna skupnost v Šentja-
kobu vsako pravico do enako-
pravnosti priboriti. Neki
nedeljski nagovor je namreč
vse premalo, ker za vsakdanje
življenje še ne pomeni dejan-
skega izboljšanja. In dokler
bodo prezirali npr. važno
dejavnost zbora „Rož“, hkrati
pa bodo komaj aktivnim šupla-
tlerjem namenili visoke pod-
pore, bo v javnosti še vedno
ostal vtis, da hočejo zatreti slo-
vensko kulturo in slovenski
živelj.

Andrej Mohar

Jaki Sitter: „Slovenci nismo enakopravni“

Jaki Sitter je slo-
venski občinski od-
bornik v občini Šen-
tjakob. Kot gospo-
darstvenik se seveda
največ ukvarja z raz-
vojnimi možnostmi
gospodarstva v tej
občini. In prav s tem
ni preveč zadovoljen.

„Glavni težavi, ki jih ima občina
Šentjakob sta gospodarski položaj ter
vprašanje enakopravnosti slovenskega
dela prebivalstva. Pri problemu ena-
kopravnosti je treba ugotoviti, da ni
pravzaprav nič urejeno, da enakoprav-
nosti ni. Vzemimo npr. šport: vsa dru-
štva dobijo veliko denarja, pogoj pa je,
da so včlanjena v SPÖ ali pa da gre za
nemški Turnverein. Športno društvo
Podgorje, v katerem je vključeno pre-
cej Slovencev, pa dobi le simbolični
prispevek. Ali pa primer društva upo-
kojencev. SP-jevski seveda dobi pod-
poro, slovenski pa ne. Pri financiranju
kulture ne gledajo na dejavnost posa-
meznih društev, temveč le na proporc,
kar pri kulturi sploh ni na mestu. Slo-
venskemu prosvetnemu društvu Rož
najraje še groša ne bi dali, drugače ni
mogoče razumeti dejstva, da društvo
doslej še ni dobilo nikakršne podpore
za svoj novi koncertni program pesmi
ponižanih in zatiranih narodov, ki pa
je po kvaliteti prav gotovo največji
dosežek kakega šentjakebskega dru-
štva.

Nepremišljena pa je predvsem
gospodarska politika občine. Ravno v
tej fazi bi morali premisliti, kako lahko
nasploh podpremo nastanitev novih
firm, ne pa, kako jim to preprečujemo.
Zato bo potrebno, da bo občina v svo-
jem proračunu zagotovila tudi kako
rezervo npr. za nakup zemljišč ali pa za
to, da bo tudi finančno podpirala
ustvarjanje novih delovnih mest,
kakor to že delajo nekatere druge
občine. Sploh pa je nepremišljenost
očitno že sistem: tako tudi slavnostna
prireditev ni bila dovolj premišljena,
saj se je zgodilo, da je kultura služila le
za štafažo pri prazniku v šotoru. Popi-
vanje je eno – delo pa drugo!“

HOTEL

RESTAVRACIJA

Mihi Antonič

Šentjakob v Rožu – Reka

*tudi čez poletni čas brez
čakanja – dobrodošli!*

GOSTILNA
PENZION
PREŠA ZA SADJE

Silvija Gabriel

se priporoča!

9183 Področca / Rosenbach
Leše / Lessach 22
Telefon 04253/2291

Mehanska obdelava
Maloserijska proizvodnja
Trgovina z blagom vseh vrst
Uvoz – izvoz
Projektiranje – montaža
Inženiring, consulting

IMP
METALL-CHEMIE

Produktions- und Handels-Ges.m.b.H.

A-9184 ŠENTJAKOB V ROŽU/
ST. JAKOB IM ROSENAL

Telefon 0 42 53 / 544, 545
Telex 45752
Telefax 0 42 53 / 548

Mechanische Bearbeitung
Sonderanfertigungen
Handel mit Waren aller Art
Import – Export
Projektierung – Montage
Engineering, consulting

Premla Šentjakob v drugo stoletje

judmi obeh narodnosti. Iz številnih
prispevkov je bilo jasno razvidno,
da je slovenščina kot jezik občin-
skih in društvenih predstavnikov
nezaželjena. To se je potrdilo že
nekajkrat npr.: ko so občinski
delavci pod zaščito žandarmerije
nemali slovenska voščila z božič-
nega drevesa, ali na letošnji binkoš-
tni ponedeljek, ko so z glasnim kri-
kanjem strli slovenski krajevni
napis... Diskusija pa se je kljub
temu končala s pozitivnim nagle-
som: vsi so izrazili željo, da bi se o
tem še večkrat pogovarjali.

Tretja prireditev je razstava
Šentjakob v starih slikah in raz-

glednicah“, ki jih je zbral Lojze
Sticker. Ta razstava je nadvse zani-
miva precej za starejše občane, saj
bodo na slikah lahko našli znanee,
ali pa prepoznali že pozabljene
motive iz naših krajev. Sočasno
predstavlja Adolf Fantur z razstavo
umetniških del razvoj Šentjakoba iz
svojega slikarskega vidika.

Obe razstavi sta odprti še do 9.
julija. No, če že vsi praznujejo,
potem morajo to seveda tudi šentja-
kobski skrajni desničarji. Dolgo
so iskali vzrok in naposled našli 65-
letnico polaganja temeljnega
kamna za ljudsko šolo v Področci,
ki je v lasti šolskega društva Süd-

mark. Na tej slavnosti sta kot odgo-
vorna govorila ravnateljica
Tomantschger in župan Greßl. Pre-
cejšnjemu številu staršev je bilo
nerazumljivo, da so otroci za ta
nastop vadili v šolskem poslopju, za
prvo obhajilo pa so se morali pri-
pravljati v privatni hiši.

Vrhunec je bila prav gotovo
velika prireditev 26. junija. Toda o
tej smo že poročali. Ostaja le še, da
opozorimo še na prihodnje priredi-
tve ob 100-letnici: na občinski
nogometni turnir in na razstavi
mineralov ter ljudske umetnosti.

Ivko Ferm

Datum	Kraj	PRIREĐITVE	Prireditelj
Sreda 6. 7. 18.00	Mladinski dom SSD, Mikschallee 4, Celovec	ZAKLJUČNA PRIREDITEV BRALNIH ZNAČK Sodelujejo: šolarji slovenskih prosvetnih društev Radiše, Bilka, Herman Velik, Valentin Polanšek, Danica, mladina glavne šole v Pliberku, gojenke in gojenci Mladinskega doma in dijakinje slovenske gimnazije v Celovcu. Literarni okvir oblikujejo: mladinski pisatelj Vitan Mal, mladinska pisateljica Branka Jurca, ilustratorica Marjanca Jemec-Božič in zastopnik Zveze bralnih značk Jože Zupan.	Slovenska študijska knjižnica
Četrtek 7. 7. 20.00	dvoršče samostana v Dobri vasi	KONCERT LJUBLJANSKEGA OKTETA Ob slabem vremenu bo prireditev v glavni šoli v Dobri vasi.	Slovensko prosvetno društvo Srce
Petek 8. 7. 20.30	Modestov dom v Celovcu	KONCERT LJUBLJANSKEGA OKTETA	Slovensko kulturno društvo Celovec, Naš teden, Slovenski pastoralni center
Petek 8. 7. 17.00	bivši samostan v Vetrinju	OTVORITEV POLETNE PRIREDITVE „NEUES MUSIKFORUM VIKTRING“ Koncerti – gledališče – razstave – tečaji – jazz – klasična glasba, idr. od 8. 7. do 31. 7. 1988	
Sobota 9. 7. 20.00	pri Miklavžu v Bilčovsu	KULTURNI VEČER Sodelujejo: MePZ in MoPZ SPD „Bilka“, ansambel Lipuš Za ples igrajo Gašperji iz Slovenije.	Slovensko prosvetno društvo Bilka
Sobota 9. 7. 20.00	občinsko kopališče v Železni Kapli	16. POLETNA NOČ nastopa ansambel „ŠIK“	Slovensko prosvetno društvo Zarja Železna Kapla
Sobota 9. 7. 20.00		7. TRADICIONALNO KRESOVANJE NA ŽAMANJAH v gostilni Picej Sodelujejo: Plazniška dekleta MoPZ Vinko Poljanec, ansambel „Idila“	SPD Vinko Poljanec
Nedelja 10. 7. 20.30	Dvorana fresk, bivši samostan Vetrinj	KONCERT PIHALNEGA ORKESTRA RTV LJUBLJANA Sodelujejo: Aci Bertoncelj (klavir)	Neues Musikforum Viktring
Nedelja 10. 7. 9.00	odhod iz Čirkovč	9. SPOMINSKI POHOD NA KOMELJ „PO POTEH DOMNOVE ČETE“	Zveza koroških partizanov
Od 11. 7. do 16. 7.	Mladinski center na Rebrci	IZOBRAŽEVALNI TEČAJ za vzgojiteljice v otroških vrtcih in za vodje otroških skupin Težišče: Jezik in otroška vzgoja Predavatelj(ice): Olivena Ilič, Franci Končan, Ana Mlakar, Marinka Svetina, Tone Pavček, Breda in Tine Varl Prijave sprejemata KKZ in KM, Viktringer Ring 26, Celovec	KKZ in Katoliška mladina v Celovcu
Petek 15. 7. 21.00	dvoršče v bivšem samostanu Vetrinj	„Muh ne brijemo“ – ERWI & ALVI (teatro media musical) – nastop čilenskih klovnov.	Neues Musikforum Viktring
Od 25. 7. do 30. 7.	Mladinski center na Rebrci	TEDEN MLADIH UMETNIKOV	Krščanska kulturna zveza
od 28. 8. do 3. 9.	Katoliški dom prosvete v Tinjah	SLOVENSKE POČITNICE Vodijo: Marija Perna, mag. Andreja Vrbinc in Renate Kraut.	Sodalitas

IZLETI, POTOVANJA, LETOVANJA:

11. 7. – Romarsko in izobraževalno potovanje na Poljsko – Sodalitas

14.–21. 7.: Sedemdnevno potovanje v Moskvo in Leningrad. Cena: 10.020 šil. Prijave sprejemata turistična agencija Cartrans (Micka Miškulnik, tel. 0463/51 26 80) in Stefan Pinter, tel.: 04228/28 8 74.

26. 8. – Ekumensko in izobraževalno potovanje v Moskvo, Leningrad in Kijev – Sodalitas.

RAZSTAVE

Grad Straßburg	Razstava ob Heminem jubileju do 26. oktobra 1988
Kulturna taberna Pri Jokinu Celovec	BLAŽ ZUPANČIČ (Ljubljana) – fotografije. – do 8. 7.
Galerija Tinje	Razstava del Janeza Kovačiča – oljne slike, akvareli in risbe do 25. 7.
Sele v novih prostorih občine	Kmečka hiša v Selah – Stalna razstava
Galerija Rožek	Kiki Kogelnik – Otvoritev: v soboto, 9. julija, 19.30 Ogled razstave možen vsak dan od 15.00 do 19.00, razen ob ponedeljkih.
Mohorjeva knjigarna v Celovcu	Veselka Šorli-Puc (akademska slikarka) – Otvoritev razstave v petek, 1. julija 1988, 18.00. Ob otvoritvi predstavitev pesniške zbirke PUNTARJI pesnika Stanka Janežiča, ki jo je opremila in ilustrirala Veselka Šorli-Puc. do 30. julija.

OBIŠČITE V SLOVENIJI

36. Mednarodni poletni festival
Ljubljana, Križanke, Od 27. 6. – 1. 9. 1988
iz sporeda: Po 11. 7./21.00 – Simfonični orkester Slovenske filharmonije in „Domchor“ iz Celovca predvaja dela Mozarta in Schuberta.
12., 13. in 14. 7./21.00 – „The Broadway Musical Company of New York“ predvaja musical HAIR (Galt McDermot).

Zaključni prizor komedije „Don Gil v zelenih hlačah“

Igra šentpetrskih gojenk

Gojenke Gospodarske šole v Šentpetru pri Šentjakobu v Rožu vsako leto pripravijo svojo zaključno prireditev. Z njo predstavijo svojo kulturno dejavnost, ki jo gojijo poleg učenja, kar šoli daje poseben pečat kulturnosti. Z zaključnim programom pa ne nastopijo le v šoli, ampak z njim tudi gostujejo. Gojenke Gospodarske šole v Šentpetru so letos naštevirale komedijo španske gledališke klasike „Don Gil v zelenih hlačah.“ Režiral je Peter Sticker. Odrska uprizoritev pa nudi možnost za gostovanje. Na povabilo KPD

Globasnica je gledališka skupina gojenk iz Šentpetra minulo sredo nastopila v tamkajšnji farni dvorani. Na predstavo je prišlo mnogo ljubiteljev odrske umetnosti, med njimi tudi globaški župan Albert Sadjak, ki so pozorno sledili dogajanju na odru. Predstava gotovo ni bila vrhunska, a postavljena na oder z vso ljubeznijo in vnemo mladih gojenk. Gre za razburkano ljubezensko zmešnjavo, za Don Gila, ki se je pojavil enkrat kot ženska, drugič kot moški, z namenom, da bi si – deklica, ki si je izmislila to zvijačo – osvojila

za moža tistega moškega, ki ga ljubi. Da v ljubezenski komediji ne gre brez moških, je razumljivo, a glavne vloge so igrala dekleta. Zmešnjava je dosegla svoj višek tedaj, ko se pod oknom ljubljene pojavi mnogo zelenih Don Gilov in nihče več ne ve, kateri je pravi.

Gledali smo komedijo, ob kateri smo se od srca nasmejali; to pa je najboljši plačilo igralcem in režiserju, ki je komedijo postavil v domiselno izdelano sceno, s primernimi kostumi pa doprinesel k njenemu boljšemu učinku.

„Prepih“ v Mladinskem domu

Že v prejšnji številki Slovenskega vestnika smo omenili, da je ob zaključku šolskega leta izšla šesta številka „Prepiha“. To je glasilo gojencev in vzgojiteljev Mladinskega doma v Celovcu, s katerim želijo seznaniti javnost o življenju v domu in na raznih šolah, ki jih gojenci obiskujejo.

Poleg statističnih podatkov nudi „Prepih“ zelo obširen pregled aktivnosti v minulem šolskem letu. Če vas zanima, kako bodo nadaljevali svojo pot

maturanti in absolventi, vam nudi natančne podatke, zato vam priporočamo, da sežete po njem.

Za maturanti in absolventi imajo besedo prvošolci. Po eni strani predstavljajo bralcu, kako doživljajo življenje v domu, po drugi strani pa so se za „Prepih“ preizkusili v svojih sposobnostih pisanja. Isto velja tudi za ostale nižješolce. Iz vrst višješolcev pa je v „Prepihu“ nekaj pesniških poizkusov.

„Prepih pa ne bi bil popoln, če v njem ne bi

bilo obširne reportaže o izletu v Tolmin, kamor so se dijaki in vzgojitelji odpravili 12. maja letos. Nenazadnje so pisci „Prepiha“ poskrbeli tudi za razvedrilo. Kdor po 61 straneh branja še ne bo imel dovolj, lahko rešuje še križanke ali pa se nasmehe ob šalah.

V celoti „Prepih“ obsega 66 strani in priporočamo ga vsem prijateljem Mladinskega doma v Celovcu, ki si želijo ustvariti sliko o domu in dijakih, ki ga obiskujejo.

M.P.

Mednarodna ohcet v Ljubljani

V Ljubljani je bila tradicionalna ohcet, na kateri se je poročilo dvajset parov iz Slovenije in drugih jugoslovanskih republik ter iz drugih evropskih držav. Na poročni dan se jim je pridružilo kakih 2000 svatov v narodnih nošah, več kot 20 domačih in tujih folklornih ansamblov in 6 godb na pihala. Prireditev je kot običajno vzbudila veliko zanimanja med domačini in tujimi turisti ter novinarji, med katerimi jih je bilo 40 iz tujine. Pred poroko so mlade pare in njihove spremljevalce popeljali po Sloveniji, kjer so jim pokazali naravne lepote in zanimivosti. Nad njimi so bili gostje zelo navdušeni kot tudi nad prijaznostjo in gostoljubnostjo Slovencev. Zelo dober vtis, ki ga je skupinska ohcet napravila na mladoporočence iz drugih držav, na njihove spremljevalce in novinarje, bo prav gotovo dobra propaganda za turizem v Sloveniji.

L. S.

SLOVENSKI VESTNIK

družba z o. j. Drava, Celovec – Borovlje. Zastopstvo za Jugoslavijo: ADIT-DZS, Kardeljeva c. 8/II, p.p. 171 61000 Ljubljana. Letna naročnina: 250 avstr. šilingov; za Jugoslavijo 8000 dinarjev. Oglasi: 1/1 stran 12.000 avstr. šilingov, za Jugoslavijo 600.000 dinarjev.

Izdajatelj in založnik: Zveza slovenskih organizacij na Koroškem, 9020 Celovec, Tarviser Straže 16. Uredništvo in uprava: 9020 Celovec, Tarviser Straže 16, tel. (0 463) 51 43 00-30/31/32/33/34, teleks 42 20 86 ZSO. Glavni urednik: Ivan P. Lukan; urednika: Andrej Kokot, Andrej Mohar. Tisk: Založniška in tiskarska družba z o. j. Drava, Celovec – Borovlje. Zastopstvo za Jugoslavijo: ADIT-DZS, Kardeljeva c. 8/II, p.p. 171 61000 Ljubljana. Letna naročnina: 250 avstr. šilingov; za Jugoslavijo 8000 dinarjev. Oglasi: 1/1 stran 12.000 avstr. šilingov, za Jugoslavijo 600.000 dinarjev.

Zanimiv pohod na Radišah

Pod geslom „Živeti z naravo“ je slovenski oddelk avstrijskega radia drugič priredil pohod, tokrat na Radišah. Soprireditelj pohoda s prof. Tatjano Angerer je bilo radiško društvo. Od zbirališča pri Cimpermanu v Verovcah so se udeleženci podali po gozdni poti do Kaprola. Tam je prof. Tatjana Angerer razložila, za kaj lahko uporabljamo posamezne zdravilne rastline, ki jih je nabrala med potjo. Da se tisti, ki so se udeležili že prvega pohoda, ne bi dolgočasili, je nabrala vrsto novih rastlin. Angererjeva svetuje, naj bi zdravilne rastline uporabljali vsak dan, tudi takrat, ko nismo bolni. Pohod po sončnih Radišah je bil povezan tudi s spoznavanjem zgodovine domačega kraja. Janko Tolmajer starejši je bil le eden izmed starejših udeležencev, ki je vedel povedati marsikaj iz preteklosti, predvsem pa o vasi Pice, na katero danes spominjajo le še razvaline. Nekoč je bilo to naselje osmih kmetij. Za konec ekskurzije so v kulturnem domu društveniki postregli s čajem in pecivom iz zdravilnih rastlin.

M. P.

„Rož“ v Kufsteinu

Preteklo soboto je MPZ „Rož“ iz Šentjakoba gostoval v Kufsteinu. Pevci so bili gostje tamkajšnjega pevskega društva Singkreis Kufstein. Ko je pred nedavnim televizija posredovala posnetke o koncertu Roža, se je predsednik društva v Kufsteinu takoj odločil, da povabi zbor na 1. mednarodno srečanje, na katerem sta sodelovala tudi dva zbora iz Bavarske, zbor iz Madžarske in zbor iz Vidma v Italiji. MPZ „Rož“ pod vodstvom Lajka Milisavljeviča je poslušalcev v Kufsteinu predstavil slovensko in narodno pesem. V veznem besedilu pa so občinstvo

seznanili o koroški problematiki. Zelo dobro vzdušje v Kufsteinu je po svoje doprineslo k uspešnemu nastopu MPZ „Rož“, ki so ga poslušalci zelo dobro sprejeli. 1. mednarodno srečanje pevskih zborov je bilo v okviru praznovanj 1.200 letnice Kufsteina. Medtem, ko je MPZ „Rož“ vse bolj priznan zbor v ostalih predelih Avstrije, toliko bolj čudi, da mu domača občina v Šentjakobu v Rožu posveča tako malo pozornosti, še manj priznanja in podpore, ki mu pristajata. Morda se bo to v bodoče le obrnilo na bolje?

M. P.

Kdaj bo MPZ „Rož“ priznan tudi doma?

Glasbena šola: odlični uspehi Nagrada

V sredo zvečer se je v Kulturnem domu v Šentprimozu zbralo lepo število poslušalcev in staršev učencev, da bi prisluhnili izvajanju mladih glasbenikov. Večer je začel domačin Mirko Krasnik, ki je obiskoval 1. razred glasbene šole. Nato je podpredsednik GS Jožko Hudl pozdravil vse navzoče in se zahvalil pedagogom glasbene šole za njihovo resno, požrtvovalno in kvalitetno delo. Program se je nadaljeval z dvajsetimi točkami na sledečih instrumentih: klarinet, citre, klavir, harmonika, kljunasta flavta, prečna flavta, kitara in saksofon.

Nastopal je tudi harmonikarski ansambel pod vodstvom Majde Golob. Mladi glasbeniki so navzoče navdušili z zelo kvalitetnim izvajanjem sporeda. Po nastopu so vsi nastopajoči, učitelji in starši v prijetni družabnosti razmišljali tudi o nadaljnjem pouku in obstoju glasbene šole.

Letni koncert v Šentprimozu je potrdil, da ta naša skupna ustanova ne sme umreti. Zato moramo vsi starši, organizacije in društva zahtevati, da jo bo dežela končno podprla.

Bernard Sadovnik

Angela Krauss, pisateljica iz Nemške demokratične republike je letošnja dobitnica literarne nagrade Ingeborg Bachmann (150.000 šil.), za katero so se potegovali pisatelji iz nemškega kulturnega prostora.

Nagrado dežele Koroške (75.000 šil.) je prejel Anselm Glück z Dunaja, medtem ko je Michael Wildenhain iz Berlina prejel nagrado Ernsta Willnerja (60.000 šil.), ki jo za to priložnost podeljuje združenje 23 založb.

Lutkarji na Koroškem

Na povabilo Slovenske prosvetne zveze je minuli teden na Koroškem gostoval ansambel Lutkovnega gledališča iz Ljubljane. Med nas je prišel z igro „Jajce“, napisano za predšolske otroke, zato so predstave v glavnem potekale v dvojezičnih vrtcih.

Lutkovna igrice „Jajce“ ni samo zabavna, ampak tudi poučna. Je že tako, da kadar beseda nanese na jajce, pomislimo na kuro, piščančka, toda deklica, ki je čakala, da se ji iz jajca zvali ljubki piščanček, je morala spoznati, da imajo jajca različne oblike in velikosti in da iz njih ne priključajo le piščanci, ampak se izleže tudi vrsta drugih živali kot so želve, pajki, mravlje in celo hobotnice, kače in krokodili.

Otroci so, kot kažete naša posnetka iz vrtca SSD v Celovcu, igri sledili z vso pozornostjo. Tako je bilo tudi v drugih krajih, kjer so gostovali ljubljanski lutkarji.

Pisatelj Habjan in pevka Mrzel

Srečanje v Celovcu

Srečanje s pisateljem Valdom Habjanom je priredilo Slovensko kulturno društvo v Celovcu 28. junija v hiši Severin. Gosta je občinstvu predstavil Vinko Ošlak, ki je Habjana označil tudi kot pomembno osebnost v vrsti piscev novejših slovenske zgodovine. Ta večer pa je v Celovcu prišla tudi igralka in pevka Jerica Mrzelova, sicer članica ljubljanske Drame.

Žal odzivnost, kar zadeva obisk, ni bila velika, a tisti, ki so bili prisotni, so bili deležni srečanja z osebnostjo, ki je doživela bedo in propad predvojne Jugoslavije, in ki je sodelovala v upor proti fašizmu ter nastajanju nove Jugoslavije. Zato je Vlado Habjan pojasnil marsikatero netočnost, ki velja danes za zgodovinsko dejstvo, sam pa je stvari raziskoval z drugih zornih kotov in svoje izsledke utemeljuje s prepričljivimi primeri. Habjan je odkrito priznal, da je zaradi svoje odkritosti zapadel v poli-

tično nemilost, posledica tega je bila, da se je posvetil pisateljskemu poklicu in zgodovini. Kot tak je napisal vrsto knjig, leposlovnih in znanstvenih. V romanu Trotamora je obširno opisal Koroško in njenega človeka. Odlomke iz navedenega romana je brala Jerica Mrzel. Slednja se je predstavila tudi z nekaterimi pesmimi – šansoni, ki jih je zložila na besedila znanih slovenskih avtorjev.

Habjan je v pogovoru zavzel tudi stališče k trenutni situaciji v Jugoslaviji in dejal, da situacija ni lahka, a da je optimist, ter pripomnil, da se bo režim pač moral prilagoditi oz. kreniti po novi poti. Naglasil je tudi vlogo cerkve, mimo katere, kot so pokazale izkušnje, tudi v socialističnih družbenih ureditvah očitno ne bo šlo. Tudi v obstoj slovenskega naroda Habjan ne dvomi, saj se je ta obdržal v še težjih časih, kot so to danes.

„VUZENICA 88“

Osnovna šola v Vuzenici bo tudi letos skupaj s SPZ in ZKOS izvedla likovno kolonijo mladit. „Vuzenica 88“ bo potekala v času od 22. do 28. avgusta 1988 v Osnovni šoli Vuzenica.

Prijave sprejema Sloven-

ska prosvetna zveza, Celovec, Tarviserstraße 16, tel. (0 46 3) 51 43 00 20 do 18. julija 1988. Ker je število udeležencev za kolonijo omejeno, je treba s prijavi pohiteti. Starost udeležencev naj bi bila med 10. in 15. letom.

Slovensko prosvetno društvo "SRCE" v Dobrli vasi

vabi na

KONCERT

nastopa:

Ljubljanski oklet

Čas: četrtek, 7. julij 1988, ob 20.00 uri

Kraj: dvorišče samostana v Dobrli vasi

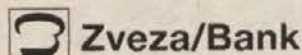
Ob slabem vremenu bo prireditev v glavni šoli v Dobrli vasi.

DEVIZE / VALUTE

Devizni tečaji 4. 7. 1988

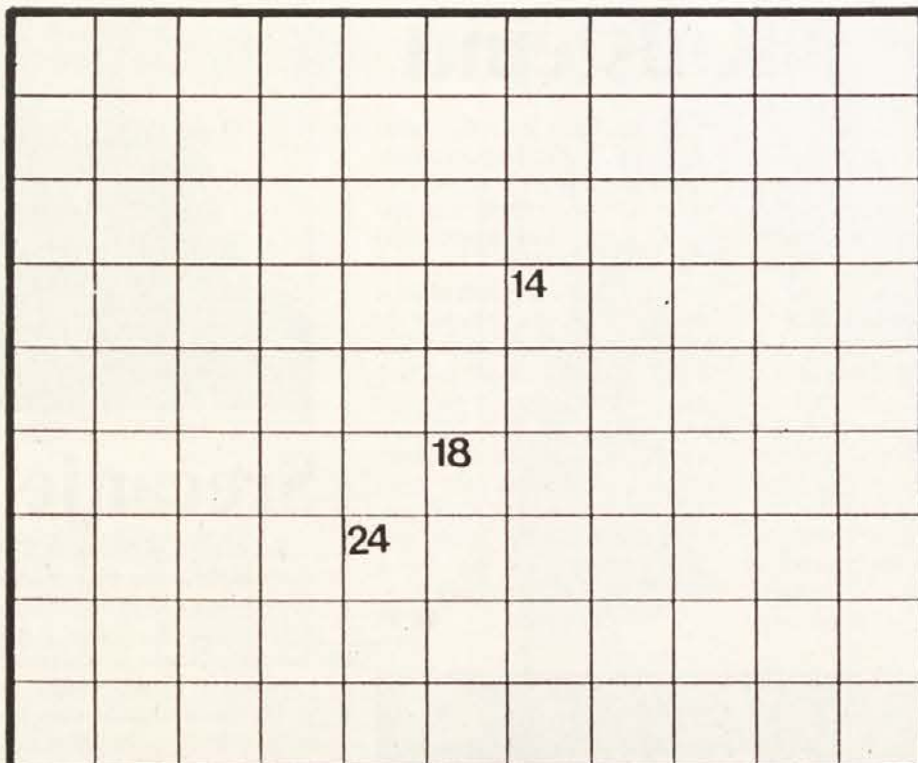
	Nakup	Prodaja
din	0.52	0.60
us \$	12.791	12.891
can \$	10.45	10.55
angl. £	21.54	21.80
irl	18.75	19.01
sfr	845.75	848.15
bfr	33.52	33.72
ff	207.86	209.74
hfl	623.46	626.34
dm	702.48	705.32
lit	0.939	0.957
dkr	184.80	186.20
nkr	191.17	192.63
skr	202.39	204.41
fmk	293.00	295.40
esc	8.44	8.80
ptas	10.50	10.66
yen	9.48	9.510

Posreduje

Valutni tečaji 4. 7. 1988

	Nakup	Prodaja
din	0.52	0.60
us \$	12.60	13.20
can \$	10.20	10.80
angl. £	21.20	22.40
irl	18.50	19.50
sfr	836.00	856.00
bfr	32.80	34.00
ff	204.00	214.00
hfl	616.00	632.00
dm	694.60	711.00
lit	0.93	0.98
dkr	182.00	189.00
nkr	189.50	196.50
skr	200.00	207.00
fmk	289.50	300.50
esc	8.10	9.30
ptas	10.25	10.95
yen	9.30	9.60

10 16 18 28 37 40 (15)
brez jamstva!X11 X11 111 221
brez jamstva!

Križanka iz sredine

Prva vodoravna beseda v križanki se ne začne v levem zgornjem kotu, zato se lotite reševanja iz sredine, kjer je nekaj številke že vpisanih na prva mesta. V križanko nesimetrično razporedite 19 črnih polj.

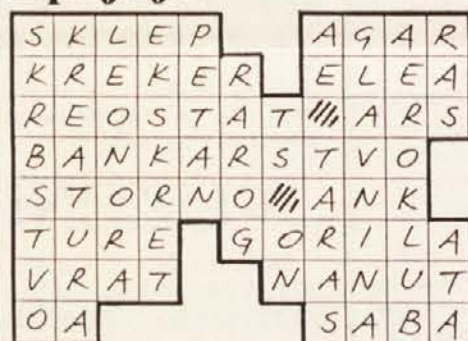
Vodoravno: 1. morski sesalec iz reda plavutonožcev/dve besedi/, 11. ime in priimek znamenite ruske baletne plesalke/1882-1931/, 12. kreator, avtor, 13. krajša

oblika imena Stanislava, 14. judovska verska ločina iz 1. ali 2. stoletja pred našim štetjem, ki je zagovarjala skupnost dobrin in strogo naravnost, 15. plovna reka ob vnožju Kavkaza, ki se izliva v Kaspijsko morje, 16. kratica za teniški klub, 17. vzdevek ladjarja Onassisa, 18. barva kože, polt, 20. okrajšava za konjsko silo, 22. beseda, naglašena z ostrivcem na zadnjem zlogu, 26. del mlatilnega stroja, ki se močno stresca, 27. grški otok v Kikladih, 28. skupina ovac, čreda.

Navpično: 1. angleška nagovorna beseda za mlajše ljudi višjih stanov; mojster, učitelj, 2. kanadska provinca z glavnim mestom Toronto, 3. železarsko mesto na slovenskem Koroškem, 4. italijanska filmska igralka belgijskega rodu/ Catherine/, 5. starorimski naravoslovec/ naša oblika pisave/, 6. ledeni kristalčki na drevju pozimi, srež, inje, 7. okusnost jedi, 8. tepček, butec, 9. samec ovce, 10. krajški naziv za nacisti, 12. del glave, 18. z bršljanom okrašena palica rimskega boga Bakha, 19. figura pri plesu četvorki, 20. bicikel, 21. povezana žitna stebila, 23. črka grške abecede, 24. število z dvema ničloma, 25. antično ime italijanske reke Nere, pritoka Tibere.

sestavil Jože Petelin

Rešitev križanke iz prejšnje številke

TEDENSKI HOROSKOP

LEV (23. 7. – 23. 8.)

Spet se je izkazalo, da vam vaša prenapeta ambicioznost bolj škoduje, kot koristi. Jemljite življenje bolj zares, bolj s srcem in manj sebično pa se bo tudi vam lepše pisalo!

DEVICA (24. 8. – 23. 9.)

V tem tednu se vam bo ponudila izredna priložnost. Bodite pozorni na to in ne zapirajte vseh vrat zaradi vaše prirojene previdnosti! Vaša srečna številka je sedeminštrideset.

TEHTNICA (24. 9. – 23. 10.)

Na nekatere dogodke v tem tednu ne boste pripravljeni; vseeno pa: brez panike! Uspelo vam bo zadeve urediti z zadostno mero taktike, tako da se bo vse dobro končalo. Vaša srečna številka je petinštrideset.

ŠKORPIJON (24. 10. – 22. 11.)

Načrtujete spremembo, ki bi vam pomenila nov začetek. Vzeti pa morate od nekod dovolj poguma, da speljete, kar imate v mislih. Važen telefonski poziv.

STRELEC (23. 11. – 21. 12.)

Ta teden vam ni preveč naklonjen, zato ne pojdite v prevelika tveganja! Raje se posvetite osebi, ki na tihem misli, da bo prišlo njenih „pet minut“. Vaša srečna številka je tri.

KOZOROG (22. 12. – 20. 1.)

Vaša delovna energija trenutno ni usmerjena proti zelenemu cilju. Nekaj drobnih pozornosti do najbližjih ne bi škodilo. V ljubezni ste na potezi. Vaša srečna številka je pet.

VODNAR (21. 1. – 18. 2.)

Vaše stranpoti so očitne, zato bodite bolj strpni in dovezetni do prijateljskih nasvetov! Prav bi bilo, če bi se spomnil lanskega obdobja v tem času. Obljuba dela dolg. Vaša srečna številka je osemindvajset.

RIBI (19. 2. – 20. 3.)

Ne ozirajte se preveč na svojo okolico! Važno je, da gledate na svoje izkušnje najdete pravo smer. Pomenek v prijateljski družbi vam bo dobro del.

OVEN (21. 3. – 20. 4.)

Vaš pristop do „tiste zadeve“ spravlja nekoga ob živce. Naj vas to ne moti! Nakupljeno hrano pa tudi pojedite, sicer si boste proti koncu tedna nakopali sitnosti. Vaša srečna številka je osemnajst.

BIK (21. 4. – 21. 5.)

Neka oseba vas preizkuša, vi pa mislite, da se zanima za vas, ker ste ji simpatični. Raje se pošaljite iz vseh, da bodo vedeli, s kom imajo opravka! Vaša srečna številka je deset.

DVOJČKA (22. 5. – 21. 6.)

Nobena od obeh variant ni sprejemljiva. Raje pozabite na maščevanje, tako boste bolj solidni in zreli. Najodločnejše korake usmerite v naravo, kjer se boste umirili. Vaša srečna številka je trideset.

RAK (22. 6. – 22. 7.)

Nikoli niso razmere tako slabe, da ne bi moge biti še slabše. V vašem primeru se lahko zakomplicirajo, če boste še vztrajno hrepeneli po nečem, kar niti približno ni realno. Vaša srečna številka je pet.

KAROLINA KOLMANIČ
Izzvenela je pesem

49

Nekaj dni pred zaključkom so se v šoli živahno pomenkovali, kje bi uspešno proslavili konec šolskega leta. Irena je velikodušno ponudila:

„Če hočete, lahko gremo v našo počitniško hišico. Čisto gotova sicer še ni, a okolica je tako lepa, da se bomo lahko zunaj dobro zabavali.“

Predsednica sindikata je pristavila:

„Imenitna zamisel! Hrano poskrbite mi, streho in postelje pa ti, Irena!“

„Postelje?“

„Seveda, če bo kdo obležal, da ga bo sonce zdelalo,“ se je smejala Marinka.

„Vsaka izmed nas bo tudi kaj spekla,“ je dodala Vera.

Pozvonilo je. Učitelji so odšli. Vera je ostala. Preštevila in pripravljala si je izkaze. Nenadoma ji je pogled obvisel na Prosvetnem delavcu. Segla je po njem in začela listati. Vse notranje strani so bile potiskane z razpisi prostih mest. Ob nobenem se trenutno ni ustavila. Obudila pa se je v njej želja, ah, kaj želja, novo upanje so porajala vsa ta urejena,

uokvirjena ali prosta delovna mesta. Nič več se ne bo poniževala, prosjačila in postajala pred nekimi zaprtimi vrati. Ne, enkrat tako mora biti konec, ker tako prazno življenje ne more več teči! Zbrano je šla z očmi od razpisa do razpisa. Aha, učitelja glasbene vzgoje! Že takoj pa tista znana krilatica: Stanovanja ni.

Vendar ni bilo tako brezumno. Štiri mesta je našla; eno ima celo garsonjero, drugo pa stanovanje pri zasebniku. Razmisliti mora. To je že drugi razpis. Kako je le prvi, najmočnejši, mogel zdrkniti mimo nje!? Dobrih štirinajst dni ima časa za premislek. In potem bo vložila prijavo. Tisto s stanovanjem pri zasebniku je v lepem slovenskem kraju in precej daleč od tod. Da, tisto! Hm, Vera, tuja vrata te bodo bila po petah in tuji ljudje usmerjali tvoje življenje. Najbrž je še kopalnica s souporabo... k sreči je njene misli raztresel zvonec. Hitro je zložila svoj časopis in ga vtaknila v torbo. Nekaj novega, svetlejšega, je preblisnilo

njene možgane in se v njih tudi zatrdno zasedlo...

Lesena hiša na obronku bukovnega gozda je oživila. Ženske so obložile mizo s pecivom, moški so pripravljali zunaj pred hišo raženj. Na lesenem balkonu sta stali Marinka in Anica in nenehno izzivali, ker se je oglje samo smodilo in ni hotelo zagoreti.

Marinka je začela:

„Tone, pihaj! Ali nimaš nič vetra v sebi?“

„Če pihnem, bo še tebe odneslo.“

Vlado ga je dopolnil:

„On zmore vse, samo noče uporabiti sile, tudi nad ognjem ne.“

„Eden izmed redkih,“ se je zahajljala Anica.

„Če te jaz prav poznam, je pri tebi tudi ni treba,“ jo je podražil Tone.

„Niti ne poskušaj!“

„He, tovarišice! Kje so čevapčiči?“ je zavpil Vlado, ko se je raženj dovolj razbelil.

„V sobi jih packa drugi tozd. Midve sva določeni samo za inšpekcijo in kuhanje kave,“ se

je režala Marinka in veselo pomežikovala.

Vera je prinesla iz hiše pladenj čevapčičev, jih položila na klop, si obrisala roke v bel predpasnik in sedla.

„Enaki ravno niso,“ je podražil Vlado in največjega primerjal z najmanjšim.

„Matematična natančnost mi ni bila dana.“

„Tu govorimo o geometriji in sicer o valju,“ je drezal dalje.

„Hvala. Odslej bom merila z metrom ali pa na svoj mezinec.“

Duhovite domisljice in vzkliki so kar vreli iz vseh koncev. Celó je gozda, kamor so se odpravili gobarji, se je slišalo prešerno petje.

„Hej, ščurki, prilezite iz svojih skrivališč, če hočete kaj dobiti!“ je vpil Peter in si začel nalagati čevapčiče na kruh.

„Prvi so osmojeni ali surovi,“ ga je zavrnila Irena in se mastila z zajetnim kosom gibanice.

„In ti so za kavalirje. Me počakamo na zarebrnice,“ dodala Vera.

Zadnji sončni žarki so se snopičasto vrivali med krošnje dreves. Drevesne krone so rahlo šelestele v vetru. Listje na mladem nizkem bukovju je komaj vtrepetavalo. Ko je sonce končno zatonoilo za

obronki hribov in je svet zagrnil mrak, se je razposajeno vesela družba zbrala pred hišo. Nekdo je prinesel kasetofon in navil pesem Dalmacijo.

„Ne bi za začetek raje kakšno zapeli?“ je spodbudil Pogačar.

„Kdo pravi, da ne? Zapri to pločevinko!“ je ukazal Vlado.

„Kaj pa ples, fant! Podplati me pečejo kot medveda,“ se je vmešala Marinka in se z obema rokama oklepala kasetofona.

Mrak se je vedno bolj gostil. Prve zvezde so se začele prižigati na nebesnem oboku. Polna luna je bahavo blestela s svojim nežnim sijajem kot gospodarica vsega ozvezdja. Pesem Nmač čez izaro je tiho izzvenela v čarobni večer. Tiho, kot bi se pevci bali poseči v tišino. Na nasprotnem griču, sredi gor, je hišica v objemu treh brez utonila v temi. Nekdo je ugasnil luč, ki je skozi dve majhni okni svetila kakor mačje oči.

Pesem je utihnila. Nekje iz daljave je trepetajočo tišino motil pes s svojim zateglim laježem.

„Nadaljuje naše petje,“ je plehko pripomnil Tonč.

(dalje prihodnjič)

6.-12. 7.

TV AVSTRIJA 1

TV AVSTRIJA 2

TV LJUBLJANA

V TEM TEDNU NA TELEVIZIJI

SR

10.30 Mr. Billion; 16.30 Rožna vila; 16.55 Poročila za otroke; 17.05 Nekoč je bil človek; 17.30 Pustolovščine Toma Sawyerja in Huckleberryja Finna; 17.55 Otrokom za lahko noč; 18.00 Mi; 18.30 Bogati in revni; 19.30 Čas v sliki; 20.15 Moj oče, gledališki igralec; 21.50 Ljubezen, smrt in hudič; 23.30 Aktualno.

16.00 Wurlitzer; 17.30 Dežela in ljudje; 18.00 Alpe-Jadran magazin; 18.30 Lokalni TV-spored; 19.00 Čas v sliki; 19.20 Znanje danes; 19.57 Kulturni žurnal; 20.15 Kriminalka; 21.45 Obrazi Evrope; 22.00 Čas v sliki; 22.22 „Da bi spregovorila razsodnost in ljubezen človeka“; 23.10 Divji otroci.

9.00 Poletna noč; 17.50 Videostrani; 18.05 Mostovi; 18.35 Sapraniška; 18.55 Miškolini; 19.05 Risanka; 19.19 Videostrani; 19.30 Dnevnik; 20.05 Ciklus filmov W. Wylerja; Zahodnjak; 21.50 Dnevnik; 22.05 Poletna noč; Schwarzwaldska klinika; Informativna oddaja za tujce; Garfield.

ČE

10.30 Moj oče, gledališki igralec; 16.30 Am, dam, des; 16.55 Poročila za otroke; 17.30 Inšpektor Gadget; 17.30 Tat divjadi; 17.55 Otrokom za lahko noč; 18.00 Mi; 18.30 Bogati in revni; 19.30 Čas v sliki; 20.15 Šov miks; 21.45 Študio lota; 21.55 Vsega željni; 23.50 Aktualno.

Wurlitzer; 17.15 Pot je cilj; 18.00 1-2-X (nogomet in to); 18.30 Lokalni TV-spored; 19.00 Čas v sliki; 19.20 Znanje danes; 19.57 Kulturni žurnal; 20.15 Notranjopolitično poročilo; 21.05 Dinastija – Denverjev klan; 21.55 Pogledi s strani; 22.00 Čas v sliki; 22.22 Poslednje poletje; Mogoče je vse.

9.00 Poletna noč; 18.20 Videostrani; 18.35 Za mano, mulci; 19.05 Risanka; 19.18 Vreme; 19.19 Videostrani; 19.30 Dnevnik; 19.55 Vreme; 20.05 Tednik; 21.05 Izgube; 22.00 Dnevnik; 22.15 Poletna noč; Schwarzwaldska klinika; Informativna oddaja za tujce; Kdo bo nosil hlače; 1.15 Videostrani.

PE

10.30 Ljubezen, smrt in hudič; 16.30 Am, dam, des; 16.55 Poročila za otroke; 17.05 Kalimero; 17.30 Okoli sveta; 17.55 Poročila za otroke; 18.00 Mi; 18.30 Bogati in revni; 19.30 Čas v sliki; 20.15 Stari; 21.20 Nekdaj; 22.05 Šport; 23.36 Umetnostni komadi; 1.40 Poročila.

16.00 Wurlitzer; 16.45 Lillo in njegov prijatelj Kitajec; 17.30 Poslednje obzorje; 18.00 2X7; 19.00 Čas v sliki; 19.20 Znanje danes; 19.57 Kulturni žurnal; 20.15 Po rdečo-belih sledovih; 21.00 Zdraviti ljubezen in dušo; 21.20 Oddaja o filmu; 21.50 Pogledi s strani; 22.00 Čas v sliki; 22.22 Shadok; Aktualno.

9.00 Poletna noč; 17.25 Videostrani; 17.40 Tednik; 18.40 Grizli Adams; 19.05 Risanka; 19.19 Videostrani; 19.30 Dnevnik; 20.20 Cagney in Lacey; 21.05 Na krilih vetra; Kuba in Brazilija; 21.50 Dnevnik; 22.05 Poletna noč; Schwarzwaldska klinika; Informativna oddaja za tujce; 0.00 Wills in Burke.

SO

10.35 Vsega željni; 16.00 Wurlitzer; 16.55 Poročila za otroke; 17.05 Vreča smeha; 17.30 Pet prijateljev; 17.55 Otrokom za lahko noč; 18.00 Mi; 18.30 Šport; 19.00 Dunaj in njegova glasba v anekdotah; 19.30 Čas v sliki; 20.15 Grand prix narodne glasbe; 21.50 Valchilistine; 23.50 Klavir.

17.15 Janko v sreči; 18.00 Trailer; 18.30 Avstrija v sliki; 19.00 Čas v sliki; 19.20 Znanje danes; 19.57 Kulturni žurnal; 20.15 Jack Grant gre svojo pot; 21.45 Šport; 23.05 Glasbena scena 88; 23.50 Aktualno; 23.55 Ko se začne praznik.

8.50 Videostrani; 9.00 Poletna noč; 11.00 Videostrani; 17.00 Radovedni taček; 17.15 Pamet je boljše kot žamet; 17.20 Miškolini; 17.30 Grajski biki; 18.55 Risanka; 19.30 Dnevnik; 19.30 Dnevnik; 20.20 Žrebanje; 20.30 Večer z A. Christie; Karibska skrivnost; 22.20 Poletna noč; Schwarzwaldska klinika.

NE

9.00 Poročila; 10.35 Tedenski obzornik; 14.35 Ljubezenski pozdravi s Tirolske; 16.15 Lutkovna igra; 16.40 Voja ježev; 17.35 Helmi; 17.40 X-razsežno; 19.30 Žrebanje lota; 19.30 Čas v sliki; 20.15 Zgodba o dobrem starcu in lepem dekletu; 22.00 Ingmar Bergman; 23.45 Alemansko zrcalo.

9.00 Poročila; 10.50 Iskanje Makaronijevega drevesa; 13.30 Športno popoldne; 17.15 Klub serniorjev; 18.30 Mi; 18.30 Avstrija v sliki; 19.00 Čas v sliki; 19.48 Primer za ljudskega pravobranilca; F 20.15 Kraj zločina; 21.55 Vizije; 22.00 Mlada zaljubljenca; 23.35 Aktualno.

9.00 Živ žav; 9.45 Furmanski praznik; 10.00 Grizli Adams; 11.20 Furmanski praznik; 11.30 Alpski večer 88; 15.20 Hotel Polan in njegovi gostje; 17.10 Furmanski praznik; 17.20 Salomonovi rudniki; 19.00 Furmanski praznik; 19.10 Risanka; 19.30 Dnevnik; 20.05 Ko ptički prepevajo; Furmanski praznik.

PO

10.30 Mrzlo mleko in trde pesti; 16.30 Am, dam, des; 16.55 Poročila za otroke; 17.05 D'Aragnan in 3 mušketirji; 17.30 Kamen Marka Pola; 17.55 Otrokom za lahko noč; 18.00 Mi; 18.30 Bogati in revni; 19.30 Čas v sliki; 20.15 Šport v ponedeljek; 21.15 Magnum; 22.00 Prijetljaj s črnim topom.

16.00 Wurlitzer; 17.30 Škotska potovanje k vrhovom in gradovom; 18.00 Lindenstraße; 19.00 Čas v sliki; 19.20 Znanje danes; 19.57 Kulturni žurnal; 20.15 Dediči ljubezni; 21.15 Šiling – gospodarski magazin; 21.00 Pogledi s strani; 22.00 Čas v sliki; 22.22 „In v puščavi ognjeni steber“.

9.00 Poletna noč; 17.35 Videostrani; 17.50 Naš utrip; 18.05 Zrcalo tedna; 18.20 Radovedni taček; 18.35 Mala Nada; 19.05 Risanka; 19.30 Dnevnik; 20.05 H. Lawson; Joe Wilson; 21.05 Aktualno; 21.50 Dnevnik; 22.05 Poletna noč; Schwarzwaldska klinika; Informativna oddaja za tujce; Videostrani.

TO

10.30 Grant gre svojo pot; 16.30 Am, dam, des; 16.55 Poročila za otroke; 17.05 Viki in silaki; 17.30 Oddaja z miško; 17.55 Otrokom za lahko noč; 18.00 Mi; 18.30 Bogati in revni; 19.30 Čas v sliki; 20.15 Opčije ljudstvo Crcovade; 21.07 Ženska v Benetkah; 22.00 Fantom Sohe; 23.30 Aktualno.

16.00 Wurlitzer; 17.00 Svet v plesu; 17.30 Orientacija; 18.00 Superflip; 18.30 Lokalni TV-spored; 19.00 Čas v sliki; 19.20 Znanje danes; 19.57 Kulturni žurnal; 20.15 Zveneča Avstrija; 21.07 Zunanjopolitično poročilo; 21.55 Pogledi s strani; 22.00 Čas v sliki; 22.22 Klub 2.

9.00 Poletna noč; 18.25 Videostrani; 18.40 Pamet je boljše kot žamet; 18.50 Banane prihajajo; 19.05 Risanka; 19.18 Vreme; 19.30 Dnevnik; 20.05 Osmi dan; 20.45 Festival jazza; 21.45 Dnevnik; 22.00 Poletna noč; Schwarzwaldska klinika; Informativna oddaja za tujce; Nenavadne zgodbe.

RADIO KOROŠKA

SLOVENSKE ODDAJE

18.10-19.00

Sreda, 6. 7.
Narodno-zabavna glasba
Večerna 21.00-22.00
Ob 200-letnici smrti naravoslovca Janeza Scopollija – glasbeni spored

Četrtek, 7. 7.
Rož-Podjuna-Zilja

Petek, 8. 7.
Kulturna panorama: Poletni festivali

Sobota, 9. 7.

Duhovni nagovor
(T. Opetnik)
Voščila (D. Urschitz)

Nedelja, 10. 7.
Gremo jo kositi!
Senožet nekdanj in danes

Ponedeljek, 11. 7.
Miteinander – skupno.
Nižavstrijski in pliberški glavnošolci za spoznavanje in sporazumevanje

Torek, 12. 7.
Nov rod na slovenski gimnaziji

Poj'mo jo kositi – senožet nekdanj in danes

Strmine, v katere se je pred desetletji ranó zjutraj zapodil še cel ducat koscev, so že zdavnaj zarastle, travniki in senožeti, s katerih ni moč spravljati sena s pomočjo traktorjev, so opustošeni. Napredek tehnike kmetom olajšuje težko delo, po drugi strani pa se z njenim stopnjevanjem izgubljajo vrline, ki so bile prejšnjim pomemben činitelj vaše skupnosti. O dveh različnih delovnih svetovih bo tekla beseda v nedeljski oddaji, 10. julija.

Miteinander – skupno

„Jezik živi s tistimi, ki ga govore“, je na drugem srečanju glavnošolcev iz Pliberka in Harmanndorfa dejal župan Steindl iz Nižje Avstrije, ki je na zaključni prireditvi projekta poudaril odgovornost politike za obstoj domače kulture. Primer interkulturnega zblizovanja, plod iniciative dveh zavzetih učiteljev: Heidi Schmidt iz Nižje Avstrije in Mirka Kerta iz Pliberka. „Če zmorejo šolarji tako doživeto kovati prijateljstvo in razumevanje, zakaj ga ne bi mi, odrasli?“ je ob koncu postavil vprašanje ravnatelj Munsberger iz Harmanndorfa, potem, ko so si mladi obljubili redne stike in sta šoli sklenili nadaljevanje sodelovanja.

Gangster Joseph Valachi

Sobota, 9. 7. 1988, TV A1, 21.50 – Joseph Valachi, ameriški gangster in mafiozo, je padel leta 1963 v past agentom FBI. Z zagotovilo, da lahko z ženo in otrokom zapusti državo, je preiskovalnemu odboru razkril strukturo in spletke organizacije, za katero je delal 30 let. O teh dogajanjih pričajo tudi dokumenti, režiser Terence Young pa jih je izbral za film z avtentično zgodbo. V glavni vlogi nastopa Charles Bronson.

Humanizacija Reklama

Sreda, 6. 7. 1988, TV A2, 22.22 – Pred 200 leti je začel veljati odlok Jožefa I., v katerem so prva prazdevanja za odpravo smrtni kazni. To je bil prvi korak k humanizaciji kazenskega prava v Evropi. Dokumentacija, ki jo je pripravil Hans Magenschab, želi nakazati razvoj od srednjega veka, ko so na grmadah zažigali čarovnice, preko „tajnih“ procesov nacistov. Zaključuje z letom 1968, ko je bila v Avstriji dokončno ukinjena smrtna kazen.

Petek, 8. 7. 1988, TV A1, 22.45 – Reklama danes prav gotovo za nikogar ni več tujka. Skorajda tudi ni več na svetu, ki bi izhajali brez reklame ali reklamnih filmov. Da oddajniki zato v spored vpletajo reklamo, ker jim prinese mnogo dobička, je jasno. Mnogokrat pa so manj jasni cilji, ki jih zasledujejo veliki koncerni z reklamo. Intencije reklamnega filma so razvidne tudi iz tega, kako je narejen. Zato si oglejte najboljše reklamne filme!

Zahodnjak ali Mož z zahoda

Sreda, 6. 7. 1988, TV LJ1, 20.05 – S filmom Mož z zahoda se končuje cikel filmov Williama Wylerja. V tem filmu mu je zlahka uspelo nekaj izjemnih scen, ki sodijo med njegove najboljše dosežke. Odločilna je bila tudi izbira igralcev. Gary Cooper in Walter Brennan sta se v svoji vlogi mojstrsko vživela. Gary Cooper igra osamljenega junaka, ki prodira na zahod in ki se na svojem popotovanju bori za pravice zatiranih in preganjanih domačinov. Podivjani roparski gonjači jim uničujejo domove in požigajo pridelke. Mož z zahoda ni imel le kratkotrajnega uspeha.

Avstrijci v Afriki

Petek, 8. 7. 1988, TV A2, 20.15 – V petih delih boste lahko spremljali sledi Avstrijcev v Afriki. V prvem delu bo govora o Zimbabvu, nekdanji Rodeziji. V državi, ki je petkrat večja od Avstrije, živi okrog 9 milijonov ljudi. Zimbabve pa je ena izmed sosednjih držav Južne Afrike, ki so se združile, da bi se skupaj uprle apartheidskemu sistemu. Z oddajo po sledih Avstrijcev v Afriki je neposredno povezana tudi ta problematika.

Na krilih vetra

Petek, 8. 7. 1988, TV LJ1, 21.05 – Jadrnica Aspasia Alpha je v treh letih obkrožila svet in preplula 25.000 morskih milj. Iz matičnega pristanišča Palme de Malorce je zaplula skozi Gibraltar. 3.000 morskih milj dolga pot čez Atlantik je bila prava preizkušnja za jadrnico in posadko. Jadrali so čez Karibsko morje, mimo otokov Barbados, Martinique in Antigua do Havane, glavnega mesta Kube, kjer so se odpravili po sledovih Hemingwaya.

70-letnik Ingmar Bergman

Nedelja, 10. 7. 1988, TV A1, 22.00 – 14. julija bo veliki švedski režiser Ingmar Bergman slavil svoj 70. življenjski jubilej. Ob tej priložnosti se lahko srečate z njim in njegovim neobjavljenim filmskim zakladom iz privatnega arhiva. Tudi sam režiser bo spregovoril. Bergman je danes eden redkih švedskih umetnikov, ki so postali znani in priljubljeni po vsem svetu. Ko so leta 1956 prikazovali v Cannesu Nasmeh poletne noči, je Bergman pri večini, razen pri peščici filmskih kritikov in kinematografskih intelektualcev, obveljal za avtorja, ki pri občinstvu zbudi pozornost. Celotni švedski mu niso bili vselej množično naklonjeni. Njegovi filmi, tako se je navadno glasila sodba, so preveč osebni, premalo povezani s konkretnim dogajanjem v okolju, da bi se človek z njim lahko istovetil. Drugi del oddaje je na sporedu v **ponedeljek, 11. 7. 1988, TV A2, 23.15**.

Prikaz kvalitete športnikov SŠZ

Odbojkarji ŠK Dob/Aich so zmagali.

Šahisti SŠZ so bili dobri drugi.

Slike: Mohar (3), F. Rulitz (1).

Tudi letos je Zveza telesnokulturnih organizacij Slovenije povabila slovenske športnike iz Avstrije, Madžarske in Italije v Slovenijo, da bi se tam pomerili v namiznem tenisu, šahu, odbojki, nogometu in rokometu. Člani Slovenske športne zveze na Koroškem so se vabilu tudi letos radi odzvali in razen v rokometu sodelovali v vseh panogah. Najbolje sta se odrezali ženska namiznoteniška in odbojgarska ekipa, saj sta osvojili prvi mesti, medtem ko so ostale ekipe zasedle častna mesta, kljub temu pa pridobile mnogo izkušenj. Predvsem pa so športniki spoznali, kakšno mesto zavzemajo v primerjavi z drugimi.

**SLOVENSKI
VESTNIK**
ŠPORT

Razočarali so le nogometaši.

Namiznoteniški igralci SŠZ so igrali dobro.

Številna delegacija slovenskih športnikov s Koroške se je v soboto napotila v Škofjo Loko, da bi se tam v športnih tekmah pomerila s sovrstniki iz treh dežel. Pri tem srečanju slovenskih športnikov gre že za tradicionalne vezi med športnimi organizacijami Slovencev v Avstriji, Italiji, na Madžarskem in seveda v Sloveniji. Že kar na začetku srečanja pa se je videlo, da te slovenske športnike ne povezuje samo športna zagnanost in vnema, temveč da so stiki postali že dosti tesnejši, tako da jih zanima tudi, kako posamezna manjšina živi v svoji državi. Tako je predsednik ZTKOS Zorčič že na sami otvoritvi letošnjega srečanja še posebej pozdravil ekipo s Koroške, kateri je zaželel, da bi tudi v Avstriji lahko enako-

pravno uporabljala svojo materinščino.

Toda oglejmo si, kako so se izkazali slovenski športniki s Koroške. Začnimo kar z najbolj razveseljivim: odbojkarji koroškega prvaka ŠK Dob/Aich, ki so sicer nastopili le s šestimi igralci, so dokazali, da ima naslov koroškega prvaka svojo vrednost tudi v mednarodni odbojki. Gladko so namreč premagali slovenskega drugoligaša iz Škofje Loke s 3 : 1. Ker vemo, da sodi jugoslovanska odbojka v svetovni vrh, lahko ta uspeh Dobljanov ocenimo še višje. Prav tako uspešen je bil nastop namiznoteniških igralcev DSG Sele, Alenke Nisavič in Marti Oraže. Čeprav sta nastopili sami proti trojicam nasprotnic, sta zasedli prvo mesto. Še pose-

bej je treba omeniti, da je presenetila predvsem Marti Oraže, ki je proti vsaki ekipi osvojila po dve zmagi in tako bistveno prispevala k uspehu. Da je v odlični formi pa je Marti dokazal tudi dan pozneje, ko je konkurenci posameznic za Nisavičev osvojila odlično drugo mesto.

Moška namiznoteniška ekipa, ki je igrala v postavi Mirko Oraže, Marko Smrtnik, Seppi Kocmanek in Andrej Mohar, pa je imela v tekmah s Škofjo Loko in ekipo Slovencev iz Italije precej smole, saj je v obeh izgubila odločilno tekmo v tretjem nizu z 21 : 19. Tako je zasedla le 3. mesto pred ekipo iz Porabja, katero pa je premagala s 5 : 0. Najboljši igralec v ekipnem tekmovanju je bil Seppi Kocmanek, ki je

zmagal kar 5 tekem. V konkurenci posameznikov pa ni mogel več sodelovati, tako da je bil tam najboljši igralec SŠZ Mirko Oraže, ki je zasedel 4. mesto.

Tudi šahisti so se pomerili v ekipni in posamični konkurenci. Ekipa SŠZ (Lojze Gallob, Franci in Herbert Rulitz, Ivan Lukan, Tončka Einspieler in Gorazd Živkovič) se je uvrstila v moštveni tekmi na drugo mesto, kljub temu da je v neposrednih spopadih podlegla tekmečem iz Škofje Loke in Porabja. Toda pri šahistih odloča število točk iz iger, pri tem pa so jih šahisti SŠZ zbrali več kot tekmeči iz Porabja. Točke za SŠZ so osvojili: Živkovič 2, Einspieler 1, F. Rulitz in Lukan po 0,5. V okviru srečanja so od-

igrali še hitropotezni turnir, pri katerem so zmagali igralci SŠZ. V tekmi posameznikov so seveda prevladovali Škofjeločani, ki so zasedli kar prvih pet mest. Najboljši Korošec je bil Lojze Gallob na osmem mestu.

Nekoliko pod pričakovanjem so igrali le nogometaši, ki se tokrat na spolzkem terenu niso znašli in podlegli v vseh treh tekmah: Porabju in Slovincem iz Italije z 0 : 4, Škofji Loki pa z 1 : 3. Edini gol za SŠZ je dosegel Kristijan Hribernik. Toda v skupnem seštevku vseh dosežkov lahko ugotovimo, da so naši športniki pokazali letos več znanja in boljše igre kot leto poprej. Za to jim velja čestitati in jim zaželeli, da bi svojo kvaliteto v prihodnje še stopnjevali.

Dve nalogi SŠZ

V Škofji Loki so slovenski športniki s Koroške dokazali da v raznih športnih panogah dosegajo visoko kvaliteto, ter da se jim tudi mednarodne primerjave ni treba bati. Vsi ti športniki so nastopili za Slovensko športno zvezo, ki si prizadeva za rast slovenskih športnih klubov na Koroškem. Seveda pa ni namen SŠZ gojiti izključno samo vrhunski šport, temveč tudi – enakovredno – množično športno udejstvovanje. Pri tem se zaveda, da je potrebno oboje: brez množice športnikov ni mogoče doseči vrhunskih dosežkov, brez vrhunskih dosežkov pa tudi masovnejšega udejstvovanja ne. Prav zato se bo SŠZ tudi vnaprej zavzemala za obe zvrsti športna med koroškimi Slovinci.

-ma

ŠAHOVSKA RUBRIKA

Silvo Kovač
VIDMAR – EUWE
Karlovy Vary 1929

Šahovska naloga št.: 45

Nekdanji svetovni šahovski prvak Max Euwe je v partiji s prvim slovenskim šahovskim vele mojstrom Milanom Vidmarjem dosegel pozicijo, ki je na diagramu. Za napad je žrtvoval trdnjavo in beli kralj je pred matno grožnjo.

Vidmar, ki je na potezi, pa je v nastali poziciji predvidel zanimivo obrambo in razplet v protinapadu. Reševalci poizkusite poiskati učinkovito Vidmarjevo pot do zmage!

Rešitev naloge št.: 44

Samo z žrtvijo dame s potezo **1...Db4!** razbije črni obrambni obroč okrog belega kralja. Na izsiljen odgovor belega **2.Lb4:** je črni pripravil novo presenečenje s potezo **2...Td2!** Črni dirigira belo damo na polje c2, saj grozi tudi skok črnega skakača na to polje. Po edinem nadaljevanju **3.Dd2:** sledi **3...Sc2** in po **4.Dc2:** zaključna poteza kombinacije z matom **4...ab4 mat!** Kombinacija, na katero bi bil lahko ponosen vsak šahist.